

Siljan kommune

Plan for

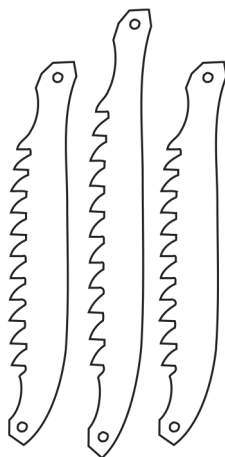
Økonomi 2026-29

Kommunestyrets vedtak 17. juni 2025

Forsidefoto:

Lisbeth Ekornrød Christensen

Økonomi 2026-29

Innledning	2
Mål og premisser	4
Innbyggerne i sentrum	5
Administrasjon	6
Oppvekst	12
Helse	22
Samfunn	33
Økonomiplan	41
Avslutning.....	49

Innledning

Handlingsprogrammet

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel¹. Økonomiplanen inngår i denne handlingsdelen som rulleres årlig, heretter kalt handlingsprogram. Handlingsprogrammet inneholder premisser, strategiske mål og økonomiske rammer for kommende fireårsperiode.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for avdelingenes planer og virksomhet. De ulike kommuneplanene har en handlingsdel som angir hvordan den enkelte plan skal følges opp. Handlingsdelen rulleres årlig og er innarbeidet i handlingsprogrammet. Vi har valgt å bygge opp handlingsprogrammet etter den administrative organiseringen slik at hver kommunalsjef redegjør for sin virksomhet.

Kommunedirektøren har organisert kommunen i 4 avdelinger²: Administrasjon, Oppvekst, Helse og Samfunn. I tillegg er barnehagemyndighet, NAV, næring og beredskap direkte underlagt kommunedirektøren og i dette dokumentet under Avdeling for administrasjon. Den politiske organiseringen³ følger den samme strukturen med formannskapet og tre utvalg knyttet til de ulike avdelingene.

Økonomiske rammer og forutsetninger

I handlingsprogrammet legges driftsbudsjettet for 2026-29 frem i faste 2025-kroner. På utgiftssiden er det heller ikke tatt hensyn til lønnsvekst, demografiendringer eller annen prisjustering. Også investeringsprosjektene presenteres i faste 2025-kroner. Det må samtidig understrekes at ikke alle investeringsprosjekter er ferdig kostnadsberegnet for planperioden på nåværende tidspunkt.

I hele økonomiplanperioden er det lagt opp til investeringer på totalt 69,9 millioner kroner. 25,1 millioner kroner av investeringsplanen er tenkt finansiert med eksterne lån. Dette er lån til oppgradering og rehabilitering av VA-nettet. Gjeldsgraden vil ligge rundt 61 %. Til sammenlikning har Telemark fylke en gjeldsgrad på 98,1 % i 2024, mens sammenliknbare kommuner ligger på 92,5 %⁴. Resten av investeringsutgiftene finansieres ved overføring fra drift, ubundne investeringsfond og tilskudd.

De økonomiske rammene for handlingsprogrammet 2026-29 bygger på rammene vedtatt budsjett for 2025 og handlingsprogrammet for 2025-28. Signalene i kommuneproposisjonen for 2026 er innarbeidet i dette dokumentet. De økonomiske rammebetingelsene har etter de foreslåtte endringene i inntektssystemet utviklet seg i positiv retning i forhold til foregående år og planer. Det styres likevel fortsatt mot et trangere handlingsrom i slutten av perioden. Dette krever et kontinuerlig fokus på nøkternt og riktig driftsnivå i henhold til de rammer, betingelser og krav kommunen har. En urolig verden og mye uforutsigbarhet gir også en usikkerhet ved fastsettelse av rentenivået i planperioden.

Det er et nasjonalt uttalt mål at netto driftsresultat ligger på 1,75 % av driftsinntektene⁵. I planperioden 2026-29 er det budsjettet med et netto driftsresultat fra 0,7 % - 0,1 % i planperioden. Siljan kommune setter mål om netto driftsresultat til 0,5 % i planperioden. Inntektssystemet viser høyere statlige overføringer over rammetilskuddet. Reversering av negative konsekvenser av kommunereformen for frivillige små kommuner er gjennomført fra 2025. Det er også gjort endringer på skatt og inntektsutjevning som

¹ Plan og byggingen av 27. juni 2008 nr. 71 § 11-1.

² Kommunal organisering ble vedtatt av Siljan kommunestyre den 16. juni 2009 i sak 18/2009.

³ Politisk organisering ble vedtatt av Siljan kommunestyre den 15. desember 2009 i sak 62/2009.

⁴ KOSTRA 2022.

⁵ Kommunal- og moderniseringsdepartementet: Rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi den 20. april 2015.

kommer små og skattesvake kommuner til gode. I tillegg er kostnadsnøkler revidert og det foreslåtte resultatet her er også positivt for Siljan kommune.

Prognosen for rammetilskudd og skatt er satt etter SSBs beregning av folketallet etter MMMM ⁶ alternativ.

Tidligere vedtatte prosjekter for kommende år er ikke omtalt i dette dokumentet. Det vises til tidligere økonomiplaner for nærmere beskrivelse.

Befolkningsutviklingen

Folketallet i kommunen er 2 389 per 1.1.2025. Dette er en økning på 7 personer i løpet av 2024 eller 0,29 %. Dette er lavere vekst enn Telemark, som har hatt en økning i folketall på 0,43 %. Folketilveksten i landet lå også på 0,8 % i 2024.

Kommunens langsiktige økonomiske situasjon avhenger blant annet av fremtidig befolkningsvekst. Både skatteinntekter og rammetilskudd blir påvirket av befolkningsutviklingen, men også utgiftsnivået tilsvarende. Befolkningssammensetningen er en viktig faktor ved beregning av rammetilskuddet. Det er ferdigstilt gode boligtomter i Siljan klare for salg og plan for boattraktivitet⁷ er et tiltak for å stimulere til økt befolkningsvekst.

Kommunens driftsinntekter

Skatt på inntekt og formue

Skatteinntektene i Siljan er på 85,6 % av landsgjennomsnittet. Siljan kommune har god aktivitet på NAV for å få arbeidsledige i arbeid. Befolkningsutviklingen i årene fremover vil også kunne påvirke inntektsmulighetene. Skatteinntektene i planperioden er basert på prognosene fra KS etter kommuneproposisjonen og rapport per mai 2025 fra KS. Dette er en offensiv budsjettert skatteinntekt og det innebærer en risiko for at kommunen ikke oppnår nivået.

Eiendomsskatt

Maksimal eiendomsskattesatsen for boliger og fritidseiendommer er 4 promille og Siljan kommune har vedtatt denne satsen. Dette ligger inne i planperioden. Det er imidlertid endringer hvert år som følge av at formuesgrunnlaget blir oppdatert hvert år basert på SSB sine beregninger. Eiendomsskatt er oppjustert fra budsjett 2025 som følge av årlig revidering av formuesgrunnlaget fra Skatteetaten og nye boliger. Det gjennomføres ny kontorjustering av kommunalt takserte eiendommer i 2027 og 2029.

Rammetilskudd

Kommunen legger til grunn prognosen utarbeidet av KS i mai 2025.

Gebyrer og brukerbetalinger

Gebyrene for vann, avløp og renovasjon fastsettes etter selvkostprinsippet og vil bli justert i budsjett som følge av vedtatte investeringer innenfor disse områdene og for å avvikle opparbeidede fond. Gebyrene vil reguleres i henhold til dette. Det pågår et rehabiliteringsarbeid på VA-anlegget og dette vil vises i de kommunale gebyrene i årene fremover. Utgifter til lån til disse prosjektene inkluderes i gebyrene.

⁶ Statistisk Sentralbyrå hovedalternativ for framskrivning.

⁷ Plan for boattraktivitet 2022 ble vedtatt av Siljan kommunestyre den 10. mai 2022 i sak 31/2022.

Kommunens driftsutgifter

Lønns- og pensjonsutgifter

Lønn og pensjonsutgifter utgjør om lag to tredjedeler av kommunens driftsutgifter. Det er ikke korrigert for lønnsøkninger i dette handlingsprogrammet siden budsjettet for 2025 danner grunnlaget, og det forventes at lønnsutviklingen i kommunen følger lønnsutviklingen i kommunal sektor.

Varer og tjenester

Utgifter til varer og tjenester i sektoren korrigeres årlig med den kommunale deflatoren⁸. Denne korrigeringen er ikke gjort i den økonomiske handlingsplanen for perioden. Deflatoren er anslått til 3,9 % i 2025 i RNB. Lønn anslås til 4,4 % fra 4,5 % og pris til 3,3 % fra 3,5 %.

Finans

Siljan kommune har en enkel plassering av sine aktiva i tråd med vedtatt finansreglement⁹. Det er lagt inn en forventet avkastning på Nibor på midler som ikke står på «høyrentekonto». Nibor + 0,4 prosentpoeng er lagt inn for fondsmidler som er plassert på denne kontoen. Styringsrenten er i vekst. Dette er hensyntatt i finansutgiftene og det er en stor økning her, netto økning i finansutgifter på 0,4 millioner kroner i planperioden. Kommunens låneportefølje er sammensatt i henhold til vedtatt finans- og gjeldsreglement¹⁰.

Driftsresultat

Netto driftsresultat er en viktig indikator på den økonomiske balansen. Det legges i planen opp til et netto driftsresultat som ikke er når det anbefalte nivået på 1,75, selv om økonomiplan 2026 – 2029 er mer positiv enn foregående planer. Driften er over år justert ned til et nøkternt nivå med fokus på lovpålagte, og det er et redusert tjenestetilbud.

Mål og premisser

Økonomiplanen skal vise kommunestyrets prioriteringer og de mål og premisser som økonomiplanen bygger på¹¹. Kommunestyret har plikt til å vedta måltall for utvikling av kommunenes økonomi¹². Disse måltallene skal bygge på lokalt skjønn, være langsiktige, realistiske og oppnåelige. Det er viktig å påpeke at disse måltallene er lokale handlingsregler, og de er ikke rettslig bindende for budsjetttrammene.

Siljan kommune ønsker å jobbe mot følgende finansielle måltall på lang sikt, men ser at disse vil være betydelig lavere i økonomiplanperioden.

Finansielle måltall

- a) Netto driftsresultat på 0,5 % av driftsinntektene.
- b) Disposisjonsfond minimum på 5 % av driftsinntekten.
- c) Netto lånegjeld på 70 % av driftsinntektene eller lavere.

⁸ Kommunal deflator er veid samlet prisendring i kommunesektoren i prosent.

⁹ Reglement for finans- og gjeldsforvaltningen ble vedtatt av Siljan kommunestyre den 28. mars 2017 i sak 9/2017.

¹⁰ Reglement for finans- og gjeldsforvaltningen ble vedtatt av Siljan kommunestyre den 28. mars 2017 i sak 9/2017.

¹¹ Lov om kommuner og fylkeskommuner § 14-4

¹² Lov om kommuner og fylkeskommuner § 14-2

Premisser

FNs bærekraftsmål¹³ ligger som grunnleggende premiss for hele kommunens drift.

- a) Gjennom godt og riktig tjenestetilbud øke Siljans befolkning med 1 %
- b) Rapportere årlig på oppfølgingen av FNs bærekraftsmål
- c) Gjennomføre en kontinuerlig digitalisering for å effektivisere tjenesteproduksjonen til innbyggerne og næringslivet
- d) Ivareta informasjonsbehovet til kommunens innbyggere og arbeidstakere ved å ha fokus på god, oppdatert og riktig informasjon i alle kommunens kanaler
- e) Sørge for kapasitet til å håndtere uforutsette og alvorlige hendelser ved å ha et fungerende beredskapsarbeid med utarbeidede rutiner, gjennomføring av øvelser og god kommunikasjon
- f) Sørge for ivaretagelse av personvern i alle kommunes forhold, både internt og eksternt, ved å ha gode rutiner og systemer
- g) Ivareta arbeidstakere i alle perioder av arbeidslivet ved god ledelse og et godt arbeidsmiljø
- h) Risikovurdere sårbarheten med få ansatte innen tjenesteområdene
- i) Gi lovpålagte tjenester innen sosialtjenesten
- j) Gi lovpålagte tjenester innen barnehage, skole og barnevern
- k) Fokus på forebyggende arbeid ved å videreføre forebyggende tjenester for å understøtte barnevernsreformen
- l) Gi lovpålagte tjenester innen helse og omsorg
- m) Beregne gebyr innen selvkostområdene til 100 % dekning
- n) Følge nasjonale føringer med miljøvennlig anskaffelser og bærekraftig utvikling av kommunen
- o) Ha attraktive byggeklare boligtomter til enhver tid
- p) Sørge for kvalitet, bærekraft og videre generasjoner ved å bygge ut og rehabilitere VA-nettet
- q) Sørge for kvalitet og miljøvern ved å utføre lovpålagte tilsyn
- r) Utvikle et attraktivt botilbud i Siljan sentrum med leiligheter og bibliotek
- s) Tilrettelegge for målrettet etablering av ny næringsvirksomhet

Innbyggerne i sentrum

Siljan kommunes visjon i kommuneplanens samfunnsdel er:

Trygg, levende og inkluderende

Utav visjonen er det utledet følgende hovedmålsettinger

- a) Rett hjelp til rett tid, og skape trygghet i alle livssituasjoner
- b) Aktiviteter for alle aldersgrupper
- c) Alle skal føle seg hjemme i Siljan

¹³ FNs bærekraftsmål - <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>

Administrasjon

Innledning

Avdelingen er en støttefunksjon for kommunes øvrige avdelinger og har ansvar for servicekontor, informasjonsarbeid, arkivtjeneste, politisk sekretariat, økonomi- og personalforvaltning, beredskap, tjenesteutvikling og kvalitetsarbeid og eiendomsskattekontor. I tillegg er kjøp av revisjonstjenester og kontrollutvalgs-sekretariat lagt til avdelingen. Kommunens kostnader til næringsarbeid, samt andel av felles driftsutgifter til NAV-kontoret og Siljan kirkelige fellesråd er også lagt inn under rammeområdet.

Kommunedirektørkollegiet i Grenland har tatt initiativ til å drøfte en nettverksordning ved utføring av stabsfunksjonene i grenlandskommunene. Intensjonen er å bevare fagkompetansen i kommunene samtidig som arbeidet effektiviseres. Det er et betydelig forarbeid for å tilrettelegge et slikt prosjekt, samtidig som det er nødvendig for å ha en god driftsøkonomi.

Personellmessig omfattes avdelingen av kommunedirektøren, kommunalsjef for HR, kommunalsjef for økonomi og staben.

Mål for avdelingen

- a) Være en viktig bidragsyter og støttespiller for alle kommunens tjenesteområder
- b) Være forutsigbar og tilgjengelig for kommunens innbyggere
- c) Bidra til at Siljan kommune er en attraktiv arbeidsgiver
- d) Utvikle og drifte en funksjonell kommunikasjon internt og eksternt
- e) Styrke avdelingens faglige robusthet
- f) Økt fokus på beredskap, øvelser og rutinebeskrivelser

Sentrale utfordringer

Økonomikontoret

Avdelingen jobber kontinuerlig med resten av organisasjonen for å sikre gode samarbeidsrutiner for å bidra til løsninger og tjenester til det beste for Siljan kommunes innbyggere. Avdelingen er liten og har fokus på å videreføre arbeidet med rutiner og erfaringsoverføring i avdelingen. Dette er nødvendig for å sikre en større robusthet. Kontoret har en lav bemanning i forhold til oppgaver som må løses og mange arbeidsoppgaver er personavhengig.

Servicekontoret

Det vil fortsatt være fokus på gode rutiner for bruk av sak- og arkivsystemet. Saksbehandlingssystem med integrasjon mot arkiv er en vesentlig del av kommunens drift og bidrar til kvalitet og utvikling i tjenesteyting mot innbyggerne. Digitalisering og integrasjon mellom sak- / arkivsystemet og kommunens andre fagsystemer er viktig fremover.

Servicekontoret er i stadig utvikling for å møte endrede krav til tilgjengelighet og for å håndtere nye ansvarsområder på en ressurseffektiv og god måte. Det er viktig å legge til rette for en god tilpasning av kontorets tjenester for å møte dette. NAV har flyttet til kommunehuset og har kontorer ved siden av servicekontorets lokaler. Dette muliggjør forsterket samarbeid på flere områder til det beste for innbyggerne i Siljan. Dette arbeidet fortsetter også i planperioden.

Personalforvaltning

HR skal bidra til å tilrettelegge for en felles arbeidsgiverpolitikk som er avgjørende for at kommunen kan rekruttere, utvikle og beholde kvalifisert arbeidskraft, utvikle medarbeidernes kompetanse og bidra til å skape en felles organisasjonskultur.

Siljan kommune har få ansatte sett i forhold til de oppgavene som skal løses. I praksis betyr det at mange ansatte har oppgaver innen flere fagfelt, og få eller ingen kolleger å fordele oppgavene på. Det gjør organisasjonen sårbar ved sykdom og turnover. HR har fokus på en felles introduksjon til kommunen for å kvalitetssikre at nødvendig informasjon blir gitt, opplæring av sentrale verdier, og fellesoppgaver i organisasjonen.

Det vil fremdeles være fokus på en felles introduksjon til kommunen for å kvalitetssikre at nødvendig informasjon blir gitt, opplæring av sentrale verdier, og fellesoppgaver i organisasjonen. Siljan kommunes mangeårige strategi på at alle faste stillinger skal være faglærte, bidrar til gode tjenester gitt på et godt faglig grunnlag.

Digitalisering i alle deler av organisasjonen påvirker arbeidshverdagen. I de kommende år vil det være stort fokus på opplæring av ansatte i ulike fagsystemer og felles overordnede digitale programmer. Det er stadig flere områder som blir digitalisert, og kravene til ansattes digitale kompetanse øker.

Lønnspolitikken vil kunne komme til å bli utfordret de kommende år. Stadig økte krav til kompetanse bidrar til økt konkurranse mellom kommunene og andre offentlige og private virksomheter. Likelønn og moderat lønn vil fremdeles være en villet politikk.

Sykefraværet er høyt i kommunen og det vil i planperioden jobbes med å få stabilisert sykefraværet på et lavere nivå. Heltidskultur er et prioritert satsningsområde og målet er at andelen medarbeidere i heltidsstillinger øker i kommunen som helhet.

I Siljan kommune er det gjennom år etablert et godt samarbeid med de tillitsvalgte. Partsamarbeid er viktig og nødvendig for kommunen.

Arbeidsgiver har ansvaret for et trygt og helsefremmende arbeidsmiljø. Kravet innebærer et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i alle enheter og avdelinger. Samarbeid med vernetjenesten er viktig. Arbeidsmiljøutvalget skal virke for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.

Sentrale tiltak som tilbud om ulike treningsformer til ulike personalgrupper vil videreføres.

Siljan kommune samarbeider med OKOS og ser viktigheten av å bidra til med lærlingeplasser¹⁴. Kommunen bidrar også til praksisplasser for studenter innen oppvekst og helse. Både for omdømmebygging, rekruttering og det generelle samfunnsansvaret er det viktig å videreføre denne praksis.

Beredskap

Det er viktig å tilrettelegge for en god samfunnssikkerhet. Beredskapsarbeidet har derfor et økende fokus ut fra endringene i trusselbildet innen områder som klima, ekstremisme, helse, forsyning og cyberangrep. Sårbarheten i verden gir også konsekvenser i lokalsamfunnet. Kriseledelsen har fått god

¹⁴ Siljan kommune har 3 lærlingeplasser.

operativ erfaring de siste årene. Et langsiktig og strategisk arbeid fra beredskapskoordinator har gitt positive resultater. ROS-analysene skal ajourføres og er utvidet til 18 områder med mulige uønskede hendelser. Det arbeides for å innarbeide ytterligere beredskapsøvelser. Beredskapsarbeidet skal være iverksatt i de ulike deler av kommuneorganisasjonen.

Næring

Næringsarbeidet har fått en større lokal forankring etter at Vekst i Grenland IKS ble avviklet og det er inngått avtale om tjenestekjøp innen næring, samtidig som rådgiveren deltar i næringssjefkollegiet i Grenland.

I kommunen skal det være et innovativt søkelys på å utvikle et attraktivt sentrum, etablere attraktive boområder, tilby næringstomter og opprettholde et godt kollektivtilbud.

Det er ikke lagt inn kommunale kostnader til regulering og opparbeidelse av nytt industriområde. Et slik arbeid anbefales utført i privat regi.

Barnehagemyndigheten

§ 10 i barnehageloven beskriver barnehagemyndighetens ansvar: Kommunen er lokal barnehage-myndighet. Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med bestemmelsene i denne loven med forskrifter. Barnehagemyndigheten ble i 2022 overført fra oppvekstavdelingen til stab under kommunedirektøren. Dette for å tilfredsstille de nasjonale kravene om at barnehageeier ikke også kan ha ansvar for barnehagemyndigheten.

Interkommunalt samarbeid

Grenlandssamarbeidet koordinerer det interkommunale samarbeidet i regionen. Det er 64 interkommunale samarbeidstiltak, fordelt på 4 aksjeselskaper, 7 interkommunale selskap, 1 interkommunalt politisk råd, 2 kommunale oppgavefellesskap, 12 vertskommunesamarbeid, 11 tjenestekjøp, 2 foreninger, 4 politiske nettverk og 23 faglige nettverk.

Det interkommunale samarbeidet er en forutsetning for både å bestå og lykkes som en liten kommune. I Grenlandssamarbeidet forberedes ytterligere samarbeid gjennom et prosjekt for å gjennomgå stabsfunksjonene.

NAV

Innledning

De langsiktige og overordnede føringene for NAV er nedfelt i en langtidsplan som bygger på NAV sin virksomhetsstrategi:

- a) Vi gir mennesker muligheter
- b) Tydelig, til stede og løsningsdyktig

De kommunale tjenestene i Nav Siljan består av økonomisk sosialhjelp, økonomisk rådgivning, forvaltning, kvalifiseringsprogrammet, midlertidig botilbud og bosetning av flyktninger.

Dette skal vi oppnå

Overordnede mål ligger fast og vil også i perioden 2026-2029 være:

- a) Flere i varig tilknytning til arbeidslivet
- b) Bedre brukermøter
- c) Pålitelig forvaltning

De prioriterte målgruppene er:

- a) Langtidsledige
- b) Innvandrere fra land utenfor EØS
- c) Personer med nedsatt arbeidsevne
- d) Unge som ikke har fullført videregående opplæring

Innenfor disse målgruppene er brukere under 30 år særskilt prioritert, og omfattes av ungdomsgarantien.

De prioriterte målgruppene sammenfaller i stor grad med de gruppene som utgjør den største andelen av sosialhjelpsmottakerne i kommunen.

Status og utfordringsbilde

Det norske arbeidsmarkedet fungerer bra, og arbeidsledigheten er svært lav. Likevel ser vi at enkelte grupper ikke lykkes med å skaffe og beholde et arbeid.

Det er de samme gruppene som tidligere er nevnt under prioritert målgruppe:

- a) langtidsledige
- b) innvandrere fra land utenfor EØS
- c) personer med nedsatt arbeidsevne
- d) unge som ikke har fullført videregående opplæring

Nøkkeltall for Siljan kommune	2021	2022	2023	2024
Antall sosialhjelpsmottakere	17	27	34	33
Gjennomsnittlig utbetaling pr stønadsmåned, økonomisk sosialhjelp (kr)	13 399	9 946	9 937	8 449
Antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år	1	0	5	8
Antall sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	4	-	2	3
Antall sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	12	9	14	17
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp	28	32	26	34
Antall bosatte flyktninger (ukrainske)	0	15	16	10
Antall mottakere av introduksjonsstønad	-	7	9	14

Velferdssystemet, med ulike statlige inntektssikringsordninger, treffer de aller fleste som ikke kan forsørge seg selv gjennom eget arbeid. De som ikke tilfredsstiller kravene som stilles til å være kvalifisert til disse ordningene, vil ofte bli henvist til sosialhjelpsordningen for å sikre sitt livsopphold.

Nav sin overordnede prioritering av disse gruppene vil derfor sammenfalle med kommunens behov for å begrense utgiftene til økonomisk sosialhjelp.

	2021	2022	2023	2024	landet
Sysselsatte i befolkningen 15-74 år	69,0 %	69,0 %	69,4 %	%	68,6%
Innvandrere i arbeid	61,6 %	67,3 %	66,5 %	%	64,2%
Utenfor arbeid, utdanning og opplæring 15-29 år	9,4 %	6,1 %			9,5%
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	70,6 %	26,1 %	41,2 %	%	

Demografi

Demografiutviklingen i planperioden vil i noe grad påvirke utgiftene til økonomisk sosialhjelp og de sosiale tjenestene. Behovet for sosialhjelp er relativt uavhengig av alder og andre demografiske forhold. Behovet for bosetting av personer med rett til midlertidig beskyttelse (Ukrainske statsborgere) og hvor stor den faktiske bosettingen i Siljan blir, vil ha stor betydning for utgiftene til sosialhjelp. Dette henger også sammen med hvilke andre rettigheter denne gruppen får, spesielt etter integreringsloven.

Dette skal vi jobbe med

Målet for Nav Siljan er å videreutvikle de sosiale tjenestene i kontoret, og sikre Siljans innbyggere gode og forsvarlige tjenester.

- Aktivitetstiltak for brukere under 30 år som innvilges økonomisk sosialhjelp. Målet er å finne rett plass i arbeidslivet eller ta utdanning, for å forhindre at unge mennesker blir langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp.
- Inkludering med mål om arbeid eller kvalifisering til arbeid for innvandrere fra land utenfor EØS.
- Økte ressurser til effektiv og kvalitetssikret drift av de sosiale tjenestene.
- I større grad benytte tiltakspenger i sosialhjelpssaker.
- Øke markedsarbeid på kontoret – skape relasjoner med bedriftene i kommunen.

Økonomi

Vi ser at utbetalingene har stabilisert seg, men forventer at det vil øke med bosetning av flyktninger.

Nav Siljan retter innsatsen mot tiltak som har som mål å redusere sosialhjelpsutgiftene – og som i all hovedsak fører til varig tilknytting til arbeidslivet.

Kostandene til kvalifiseringsprogram reduseres med 250 000 kroner i hele perioden.

Økte sosialhjelpsutbetalinger i forbindelse med høy bosetting flyktninger

Nav begynner å merke effekten av bosetting av flyktninger de siste par årene.

Medarbeidere og organisasjon

Nav-leder i Skien har det administrative og faglige ansvaret for alle deler av Nav Siljans virksomhet, og rapporterer til begge eierne av Nav kontoret i Siljan. Avdelingsleder, ved Skien, bistår Nav-leder i den daglige ledelse og drift av kontoret.

Nav Siljan har tre veiledere, som tilsvarer tre årsverk. En kommunal veileder og to statlige veiledere.

Sykefravær

Nav Siljan har 0 % sykefravær i 2024 og dette vil det jobbes for å fortsette i årene fremover.

Driftstiltak

Driftstiltak - administrasjon			Utgifter				Inntekter			
Ansvar	Funksjon		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
11	xxxx	Nettverksorganisering av stabsfunksjoner	-	-	-100	-100	-	-	-	-
11	1209	Leie av Microsoftlisenser	-	120	120	120	-	-	-	-
15	2760	Kvalifiseringsprogrammet	-250	-250	-250	-250	-	-	-	-
60	1000	Reduksjon ordfører 10 %	-100	-100	-	-	-	-	-	-
60	1003	Valg	-130	-	-130	-	-	-	-	-
80	1730	Inntektsføring fra premiefond	-2 000	-3 000	-4 000	-4 000	-	-	-	-
	Sum		-2 480	-3 230	-4 360	-4 230	-	-	-	-

Investeringsprosjekt

Investeringsprosjekt - administrasjon			Utgifter				Inntekter			
Ansvar	Funksjon		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
1	1209	ITG	200	200	200	200	-	-	-	-
1	1702	Kjøp av aksjer og andeler, KLP	600	600	600	600	-	-	-	-
	Sum		800	800	800	800	-	-	-	-

Oppvekst

Innledning

Avdeling for oppvekst omfatter barnehage, skole, Inn på TUNET (IPT), kulturskole, PP-tjeneste, voksenopplæring, forbyggende arbeid barn og unge og barnevernstjeneste.

Mål for avdelingen

Siljan – Trygg, levende, inkluderende - er en viktig forutsetning i kommuneplanen. Oppvekst-avdelingen bidrar til å nå denne visjonen gjennom å sørge for at barn og unge tilbys opplæring som utvikler deres personlighet, teoretiske og praktiske ferdigheter i tillegg til respekt og toleranse for naturen og andre medmenneskers kultur.

Avdeling for oppveksts overordnede visjon er: *Vi oppmuntrer barn og unge til selvrespekt og respekt for andre. Vi setter pris på gode resultater, men framfor alt roser vi helhjertet innsats, vilje til å forbedre seg gjennom nye utfordringer, og styrke til å tåle skuffelser og tilbakeslag. Barn og unge skal få en mulighet til å oppdage at det å være åpen og nysgjerrig er de viktigste vilkårene for å utvikle kritisk tenking og selvinnikt. All kunnskap starter der. Det skapes læringssituasjoner som gir barn og unge lyst til å strekke seg etter nye mål. Vi oppdager tidlig de som av ulike grunner faller utenfor. Vi viser at de kan stole på oss ved å gi dem den støtten de trenger inntil de kan stå på egne bein. Vi bygger alt vårt arbeid på disse verdiene:*

- *Barnets beste*
- *Respekt og raushet*
- *Mot*

Laget rundt barnet

Et godt oppvekstmiljø skapes gjennom et tett samspill mellom offentlige aktører, familie, nærmiljø og positive krefter i lokalsamfunnet. Å legge til rette for at barn og unge får en god oppvekst er et samfunnsansvar som deles av mange. Gode forhold for å samarbeide er avgjørende for å lykkes.

FNs konvensjon om barnets rettigheter fremhever at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som angår barn. Barnekonvensjonen gjelder som norsk lov. Forebyggende innsats er forankret i en rekke lovverk og fordelt på mange offentlige tjenester og aktører. Ansvaret er ulikt fordelt. Virksomheter som er rettet mot alle barn og unge er omfattet av et generelt lovverk, men i tillegg er det også særlover som regulerer virksomheten, for eksempel barnevernloven eller helse- og omsorgstjenesteloven.

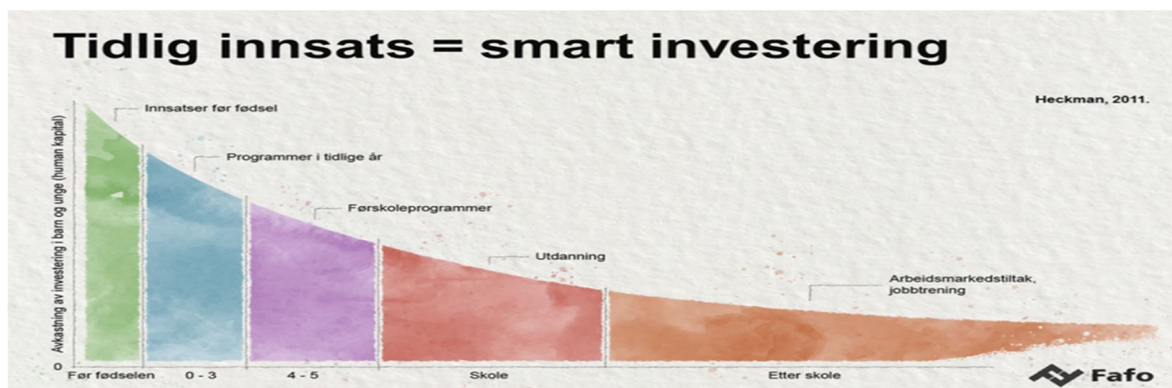
Kommunene har et ansvar for at barn og unge får gode oppvekstsvilkår og for å forebygge psykiske og sosiale problemer. Godt forebyggende arbeid krever at vi starter tidlig og tenker og handler langsiktig. Gode fellesskapsløsninger er et godt utgangspunkt for et inkluderende oppvekstmiljø. Skole og barnehage de viktige arenaer for dette arbeidet. Kommunen trenger og målrettede tiltak på tvers av sektorer som retter seg mot individer (barn og unge og deres familie) med høy risiko eller klare tegn på problemer.

Siljan kommune har de siste årene jobbet systematisk med forsterking av gode fellesskapsløsninger, tverrfaglig samarbeid og målrettede tiltak. Alt dette arbeidet er gjort via tilskuddsmidler.

Forsterket innsats og samarbeid om inkludering¹⁵ inn i sitt 4. - og siste - år. Siljan kommune ble tildelt 2 000 000 kroner i en fireårsperiode fra Statsforvalteren i Telemark. For å videreføre arbeidet med særlig sårbare barn og unge har Siljan kommune søkt og fått tilsagn på tilskudd til ungdomslos, 363 000 kroner årlig i tre år. Tilskuddet skal gå til å ansette ungdomsloser som skal følge opp ungdom mellom 10 og 24 år. En ungdomslos skal være med å hjelpe og støtte utsatte unge til å fullføre sitt skole- og utdanningsløp gjennom å hjelpe og motivere dem til økt skolenærvær og økte skoleprestasjoner. Ungdomslosen skal videre gi ungdom tett og tilrettelagt oppfølging, hjelpe ungdommen i kontakt med nødvendige hjelpetjenester, og bidra til at hjelpen som gis i skolen og av andre aktører, er helhetlig og tilrettelagt. Ungdomslosen skal ved behov også samarbeide med foresatte og andre viktige personer i ungdommens nettverk.

Foreldreveiledning anses som det viktigste forbyggende arbeid en kommune kan drive med. Kommunen har for en treårsperiode (2023 – 2025) fått tilskuddsmidler på 480 000 kroner fra Bufdir til å videreføre foreldrestøttende programmer. Målet er å styrke foreldrenes mulighet til å gi barna sine en trygg og god oppvekst. Foreldre og foresatte er kommunens viktigste ressurs i arbeidet med å fremme barns og unges helse og utvikling. Foreldrestøtte handler om å hente ut, og styrke, det potensialet som ligger i enhver forelder. En viktig del av omsorgsrollen er å gi barna og ungdommen ubetinget kjærlighet, omtanke og omsorg. Kommunen skal gjennom ulike tiltak være med å bidra til å fremme disse kvalitetene hos foreldre og foresatte.

Tidlig innsats og et godt samordnet tjenestetilbud er avgjørende for å gi alle barn og unge en læring som rustet dem for fremtiden. Kommunens ansvar som omhandler folkehelse skal sikre å fremme befolkningens helse, herunder utjevne sosiale helseforskjeller. En god start i livet er et godt grunnlag for videre deltagelse og mestring i arbeids- og samfunnsliv, barn og unges helse og trivsel er derfor en viktig del av denne oppgaven. Tidlig innsats er god kommuneøkonomi på lang sikt.

Sentrale utfordringer

Grunnskole

Endringer i samfunnet og endringer i kommunes inntekter, medfører store utfordringer. Antall eldre med behov for kommunale tjenester øker samtidig som barnetallet holder seg stabilt. Grunnskolen har de

¹⁵ Våren 2022 innvilget politikerne i Vestfold og Telemark 42,5 millioner kroner over fire-årsperioden 2022-2025 for å forebygge utenforskap. Intensjonen er en bred satsing på økt inkludering og ung deltakelse og økt samarbeid mellom alle relevante aktører for å redusere andelen unge som er utenfor arbeid eller utdanning.

senere år redusert flere årsverk. Kommunen har kommet til et skjæringspunkt hvor kutt i skole vil medføre redusert kvalitet på det tilbudet kommune gir grunnskoleeleven.

Økonomiplanen 2025 -28 kutter Siljan ungdomsskole 100 % pedagog med helårseffekt i 2025. I samme sak ble det i kommunestyret gjort vedtak om at skolene skulle få beholde 100 % pedagog. Denne ble av administrasjonen lagt inn på Midtbygda skole, 1.- 4. trinn, for å imøtekomme hensikten i ny opplæringslov § 11-3, der loven presiserer og forsterker kommunens oppgave i Intensiv opplæring på 1. til 4. trinn: «*På 1. til 4. trinn skal kommunen sørge for at elever som står i fare for ikke å ha forventet progresjon i lesing, skriving eller regning, raskt får eigna intensiv opplæring. Dersom det er best for eleven, kan den intensive opplæringa i ein kort periode givast som eineundervisning*». Stillingen har imidlertid i løpet av skoleåret blitt «spist opp» av økning i særskilt norskundervisning, individuelt tilrettelagt undervisning og økning i elevtall. Den siste 20 % pedagog utover normen ble redusert ved 1. tertialrapportering til kommunestyre 2025.

Primært er det i fagene norsk, matematikk og engelsk skolene har behov for økt lærertettheten for å kunne gi den enkelte elev tett oppfølging. Dette gir stor gevinst når det gjelder elevenes fremgang innenfor de grunnleggende ferdighetene, lesing, skriving, regning og kompetanse i fremmedspråk (engelsk). Tett oppfølging er den viktigste faktor for særlig de utsatte og sårbare elevene, elever som tidlig viser fagvansker og kan stå i fare for å falle utenfor både faglig og sosialt. Særlig barneskolen er bekymret for hvordan ansatte skal håndterer utagerende adferd på en god måte hvis en ikke har mulighet for å kunne dele inn i mindre grupper i løpet av uken. Det er særlig lugging, slag, spark og kasting av gjenstander som de vanligste situasjonene ansatte opplever. Hyppigheten av episoder er størst på 1.–4. trinn – de yngste barna i skolen.

Skolens mulighet til å kunne gi tett oppfølging av enkelte elever tidlig i elevens utdanningsløp, anser vi som det viktigste tiltaket mot frafall senere. Frafall skjer vanligvis i videregående skole, men tett oppfølging er i tillegg viktig for elevenes muligheter til å oppleve mestring, faglig progresjon og trivsel også på ungdomstrinnet. Reduksjon i antall pedagoger minsker skolens mulighet til å kunne gi utsatte elever en god tilpasset undervisning. Dersom ressurs til delingstimer reduseres, kan konsekvensen bli flere henvisninger til PPT – med påfølgende enkeltvedtak om individuelt tilrettelagt opplæring. Dette vil igjen medføre økt press på kommunes ressurser.

Skolen har fokus på praktisk og variert undervisning. En reduksjon av antall pedagoger vil føre til større grupper innenfor praktisk-estetiske fag som mat og helse, kunst og håndverk, færre valgfag og reduksjon i ferdypningsfag. Dette vil gjøre en praktisk tilrettelegging for elever som har behov for det, vanskelig. Likevel finner kommunedirektøren behov for innsparing på Siljan ungdomsskole. Skolen reduserer med et valgfag. Dette gir en innsparing på 10 % stilling fra august 2026.

- a) Pedagog Siljan ungdomsskole reduseres med 10 % pedagog. 35 000 kroner i 2026, 100 000 kroner i 2027
- b) Pedagog Midtbygda skole reduseres med 20 %. 167 000 kroner i 2026
- c) Spesialtiltak Midtbygda reduseres med 53 %. 180 000 kroner i 2026

Ny opplæringslov § 17-7. Krav om at skolene har tilgang på vikarar «*Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at skolene har tilgang på vikarar ved vanleg og venta fråvær*».

Forarbeidene til loven utdyper dette med at kommunen må vurdere hva som er vanlig og forventet fravær. Skolen kan velge å ta utgangspunkt i tidligere års fravær – eventuelt bruke annen kunnskap i tillegg - om hvor stort fravær som kan forventes. Lovgiver sier det er opp til hver enkel kommune hvordan dette

løses, om det benyttes egne ansatte som har vikarressurs innbakt i sin stilling, eller har egen vikarpool tilgjengelig. Det er ikke lagt inn noen buffer for dette i Siljan.

Digitalt utstyr og kunstig intelligens (KI) i skolen

Skolene i kommunen har i dag 1:1-dekning med digitale enheter fra 1. til 10. trinn, etter ekstra midler under pandemien. Det politisk vedtatte nivået er 1:1 fra 4. til 10. trinn, og det kan videreføres uten store ekstra kostnader. Om kommunen skal fortsette å gi alle elever, også de yngste, hvert sitt nettbrett eller PC, må det settes av mer penger til kjøp og vedlikehold.

Elevene bruker enhetene til oppgaver, samarbeid og læring, og lærerne trenger godt utstyr for å tilpasse undervisningen. For å sikre at alle elever har like gode muligheter, uansett skole, er det viktig å ha et system for jevn utskifting og oppdatering av utstyret. Det ligger i dag 650 000 kroner til investering IKT Skole og barnehage årlig. Disse midlene går til vedlikehold og utskifting. Digitale tavler i klasserommene, lydanlegg knyttet til disse, og nettbrett til spesialundervisning, begynneropplæring og musikk, er eksempler på utstyr som er i daglig bruk og som må fungere.

Mange lærere bruker allerede KI-verktøy til å lage undervisningsopplegg og finne gode forklaringer. Kommunen har utviklet en egen KI-løsning, «KI i Siljanskolen», basert på Randabergskolen sin modell. Den fungerer greit, men det er fort å bli hengende etter, fordi de beste KI-modellene koster penger. Gratisversjonene fungerer ikke godt nok, spesielt ikke for elevene. Det er ikke funnet rom for dette.

I tillegg brukes det spesialprogrammer for mindre elevgrupper eller enkelt-elever, ofte med høye lisenskostnader. Alt dette er en del av det digitale læringsmiljøet, og må tas med i planleggingen. Uten jevnlig investeringer og vedlikehold vil mye av utstyret etter hvert bli utdatert eller rett og slett slutte å virke – og det går direkte utover undervisningen.

Digitale lærebøker og programmer som Visma og Conexus koster mye. Når det meste av læremiddelbudsjettet går til lisenser, blir det lite igjen til vanlige, fysiske bøker. Erfaringene våre viser at en kombinasjon av digitale og fysiske læremidler gir best læring. Digitale bøker er oppdaterte og fleksible, mens fysiske bøker gir bedre leseforståelse og konsentrasjon. Dette handler om å gi elevene en skole som er tilpasset dagens virkelighet – og framtidens krav.

SFO

I 2024 ble gratis kjernetid i SFO utvidet til også å gjelde 3. trinn. Det er per i dag 60 barn innmeldt i SFO i Siljan kommune. Ordningen med gratis SFO-tid for 1. – 3. trinn finansieres gjennom rammetilskuddet til kommunene. For Siljan utgjorde dette i 2025 527 000 kroner.

SFO i Siljan har videreført arbeidet med å tilby et variert og planlagt aktivitetstilbud i tråd med rammeplanen. Årsplanen danner grunnlaget for det pedagogiske arbeidet og sikrer at aktivitetene er både engasjerende og utviklende. Barna får tilbud innen blant annet kunst og håndverk, utendørs- og naturaktiviteter, og ulike former for lek og samspill. Alt med fokus på inkludering og fellesskap.

To ansatte er nå i slutfasen av sine fagskoleutdanninger. Én fullfører 60 studiepoeng i psykisk helse og livsmestring, mens en annen avslutter 60 studiepoeng i sosialpedagogikk. Dette vil ytterligere styrke SFOs evne til å møte barnas behov med høy faglig kompetanse.

SFO opplever fortsatt utfordringer knyttet til areal og plass. Det er tidvis behov for å bruke klasserom, noe som kan føre til praktiske utfordringer i enkelte perioder. Likevel har Siljan kommune som mål å fortsatt tilby plass til alle barn som søker SFO – i tråd med opplæringslovens krav og kommunens verdier om tilgjengelighet og inkludering.

Voksenopplæring

Introduksjonsprogrammet for ukrainske flyktninger går høsten 2025 inn i sitt 4. år. Voksen-opplæringen gjennomføres ved Siljan ungdomsskole. Til forskjell fra den ordinære voksen-opplæringen, er det egne tilrettelagte regler for denne gruppen av flyktninger der hovedfokuset er norskopplæring og forberede deltakerne til å delta i arbeidslivet. Det brukes mindre tid til samfunnskunnskap enn i ordinær voksenopplæring. Voksenopplæringen har nå 6 deltakere. En lærer er ansatt i 100 % stilling i voksenopplæringen, og en morsmålsassistent i 80 % stilling.

Om man legger et positivt verdensbilde til grunn går det mot avslutning av krigen i Ukraina. Det er da svært usikkert om Siljan vil få flere flyktninger til kommunen. Voksenopplæringen ligger inne med avvikling fra høst 2026. Reduksjon voksenopplæringen, - 573 000 kroner i 2026, - 1 375 000 kroner i 2027

Barnevern

Fra 1. mars 2025 ble barneverntjenesten styrket med én ny 100 % fast stilling. Tjenesten består dermed av totalt 450 % fagstillinger og 20 % merkantil stilling, tilsvarende 4,7 årsverk. Dette inkluderer barnevernleder.

Siljan barneverntjeneste har over tid hatt lavere driftsutgifter per innbygger i aldersgruppen 0–24 år enn både fylkessnittet og sammenlignbare kommuner. Dette skyldes blant annet fravær av institusjonsplasseringer og lav bemanning på tiltakssiden.

I 2024 mottok tjenesten 65 bekymringsmeldinger, en økning på 22 (51%) sammenlignet med året før.

Kommunale barneverntjenester har det fulle faglige og økonomiske ansvaret for oppfølging av fosterhjem. Dette innebærer tydelige krav til kvalitet og innhold i oppfølgingen. For en liten tjeneste som Siljan sin kan det i enkelte saker være nødvendig å leie inn ekstern kompetanse, særlig til veiledning, for å sikre forsvarlig oppfølging og ivareta alle lovpålagte oppgaver. Det er fortsatt behov for kompetanseheving innen fosterhjemsarbeidet.

Kostnadene til tiltak kjøpt via Bufetat har økt, og for 2025 forventes det utgifter til institusjonsplasseringer på om lag 5 millioner kroner – gitt at det ikke tilkommer flere plasseringer i løpet av året.

Et styrket og målrettet forebyggende arbeid er viktig for å redusere behovet for kostbare tiltak. Arbeidet med hjelpetiltak må derfor styrkes, og tjenestens tiltaksportefølje må utvides. Tiltak som tidligere kunne søkes gjennom Bufetat, må kommunen i større grad kunne tilby selv – enten gjennom egne ansatte eller via oppdragsavtaler.

Siljan barneverntjeneste er liten og sårbar. Lengre fravær blant ansatte får store konsekvenser for tjenestens kapasitet. Barnevernet skal følge opp hjelpetiltak, fosterbarn og fosterforeldre – inkludert fosterbarn bosatt i kommunen fra andre kommuner – følge opp institusjonsplasseringer andre steder i landet – samt gjennomføre undersøkelser og følge opp biologiske foreldre der omsorgen er overtatt av

kommunen. I mange saker kreves det to saksbehandlere, både av sikkerhetsmessige årsaker (ved hjemmebesøk og kontorsamtaler utenfor ordinær arbeidstid) og i komplekse saker.

Utfordringen fremover er å utvikle egne kommunale tiltak og bygge nødvendig kompetanse. Det er nå tre ansatte som utfører det barnevernfaglige arbeidet, i tillegg til leder. Med ny stilling teller den barnevernfaglige bemanningen totalt 4,5 årsverk. Dette nærmer seg normen på 5 årsverk, som anses som et minimum for en forsvarlig tjeneste fra statlige myndigheter. Det vurderes videre at å styrke den eksisterende 50 % stillingen som familiekonsulent til 100 % vil kunne bidra til å utvide det forebyggende arbeidet og redusere risikoen for behov for mer inngripende og kostbare tiltak. En slik satsing vil også bidra til mer stabile rammer for hjelpetiltaksarbeidet.

For å sikre kontinuitet og videre utvikling av en robust tjeneste med høy faglig kvalitet, er det behov for varig finansiering og forutsigbarhet i rammevilkårene. Et systematisk arbeid med å styrke hjelpetiltakene gjennom kompetanseheving, samarbeid og tilgjengelige ressurser er avgjørende for at tjenesten skal kunne møte dagens og fremtidens krav.

Barneverntjenesten økes med 1 900 000 kroner fra 2026 for en institusjonsplassering, som trappes ned i slutten av perioden.

Barnehage

Hovedutfordringsbildet for barnehagene i Siljan har bakgrunn i det svært hyggelig faktum at barnetallet øker for 4 år på rad. Opptak til barnehageplass for 2025/26 viser en økning på 2 barn. Dette utløser en 50 % økning i bemanning. Prognoser fra SSB viser at fødselstallene vil holde seg stabile i årene som kommer. Disse prognosene tar ikke inn kommunens planlagte salg av tomter og folketallsøkning. Fra august 2024 åpnet Blåbæret, ny enhet i friluftsavdelingen i Loppedåpan. Loppedåpan har fra august 2024 6 fulle avdelinger. I Sagaenga er det noe ledig kapasitet, noe som er heldig med tanke på tilflytting og mottak av flyktninger.

Siljan kommune ligger på bemanningsnormen og pedagognormen. Siljan har en voksentetthet likt med fylket, men litt lavere enn sammenligningsgruppa. Barnehagene i Siljan ligger ca. 30 000 kroner over sammenligningsgruppa i kostnader pr. innbygger i alderen 1- 5 år. Årsaken til dette er at kommunen oppfyller pedagognormen. Alle pedagogene er kvalifiserte og de aller fleste assistentene har fagbrev i barne- og ungdomsarbeid.

Loppedåpan barnehage ble bygd i 1987. Lokalitetene bærer preg av slitasje i samtlige avdelinger. Inventar og innredninger har vært der siden byggestart og det er stort behov for renovering. Det har skjedd en stor utvikling i tjenestetilbudet siden 1987, og behovet i dag er annerledes. Barnegruppen har endret seg de siste årene, fra mange deltidsplasser til fulle 100 %-plasser. Det betyr at garderobene er for små. Der to barn med halv plass før delte garderobeplass og hylle, må to barn i dag dele plass på fulltid. I økonomiplanen 2024- 2027 ble det vedtatt oppgradering innendørs i Loppedåpan i 2026, men dette tiltaket når nå forskjøvet utenfor økonomiplanperioden.

Bemanningssituasjonen i barnehagene i Siljan er krevende. Begge barnehagen er på minimumsnormer. Bemanningsnormen for barnehager stiller krav om at barnehagen har en bemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn under tre år og én ansatt per seks barn over tre år. Barnehagen har en åpningstid på 9 timer og 45 minutter hver dag. Dette betyr minimumsnormen ikke oppfylles 2 timer og 15 minutter hver dag, tilsvarende 11,5 timer hver uke på hver avdeling. Samlet mangler barnehagene i Siljan 3 årsverk for å kunne oppfylle bemanningsnormer gjennom hele dagen. I tillegg kommer at alle

pedagoger skal ha 4 timer plantid i uken. For barnehagen i Siljan utgjør dette 56 timer i uken eller 1, 5 årsverk. Slitasjen på ansatte er veldig stor, og vi ser en økning i langtidsfravær. Det er svært vanskelig å få tak i vikarer. Vår 2025 startet barnehagen et forsøk med «lekevenn» i barnehagene. Ti ungdommer fra ungdomsskolen er, etter søknad, ansatt som lekevenn, og jobber i barnehagen 3-4 timer i uken etter skoletid. Ungdommene er ansatt som fritidskontakt. Erfaringen fra begge barnehagen er svært positiv. Ungdommene gjør en fantastisk jobb med barna, og er i tillegg et godt supplement da bemanningen på ettermiddagstid er under normen. Vår 2025 blir dette finansiert med ledige fondsmidler. Om ordningen skal videreføres, vil det koste 150 000 i året, men det er ikke funnet rom for en videreføring.

Fra august 2025 etableres det bemanningspooler i begge barnehagen i Siljan. Målet med bemanningspoolen skal være å sikre barnehagene faste og stabile medarbeidere, å kunne redusere bruken av private vikarbyråer, og gjøre barnehagene mindre avhengig av tilgang på ringevikarer. Bemanningspoolen skal dekke korttidsfravær, herunder også kjent fravær (kurs og permisjoner), og langtidsfravær innenfor stipulert sykelønnsrefusjon. Bemanningspoolen finansieres av sykelønnsrefusjon og de ekstra midler kommet på bakgrunn av regjeringspartiernes budsjettforlik med SV. Loppedåpan får en pool på 200 %, Sagaenga 120 %. Det er sammen med tillitsvalgte utarbeidet overordnede føringer og rammer for bemanningspool i barnehagene i Siljan kommune. Loppedåpan barnehage økes med 50 % pedagog, 520 000 kroner i 2026

Kulturskole

Kulturskolen tilstreber å gi fleksibilitet i sitt tilbud. Aktivitetene skal fange opp behov og ønsker fra elever i alle aldersgrupper, samt tilpasse aktivitetens innholdet til den enkelte elev.

Siljan er den kommunen i fylket med de laveste netto driftsutgiftene til kommunal kulturskole. Siljan kommune ønsker via kulturskolen å gi varierte undervisningstilbud av høy kvalitet innen kunstfag til barn og ungdom i Siljan. Kulturskolen ønsker å kunne bidra til gode oppvekstsvilkår for barn og unge, og gi elevene meningsfylte og stimulerende aktiviteter som gir både faglig og sosial utvikling. Et godt kulturskoletilbud gir en gevinst både samfunnsmessig, og overfor enkeltmennesket. Studier viser også at det er viktig med tanke på forebyggende arbeid. Alle kommuner er i henhold til opplæringsloven §13-6 pliktig til å ha et musikk- og kulturskoletilbud.

Siljan kulturskole har 34 elever. Det er kun 1 søker på venteliste. Dette er svært positivt for Siljan da det på landsbasis er mange kommuner som opplever nedgang i antall søkere til kulturskolen.

Fortsatt har kulturskolen store utfordringer med undervisningsrommene på Midtbygda skole. Klasserommene er ikke tilpasset kulturskolens behov, og det er i tillegg vanskelig å få tilgang til undervisningsrom på skolen. Dette påvirker undervisningshverdagen negativt både for kulturskolens lærere og elever.

Kulturskolen ønsker også å kunne bidra i arbeidet med Den kulturelle skolesekken (DKS). Det er viktig at Siljan kommune tenker helhetlig når det kommer til kulturtilbud til barn og unge, og det er derfor ønskelig å kunne utvide tilbudet i kulturskolen.

Forebyggende arbeid barn og unge

De 9 siste årene har Siljan kommune arrangert aktiviteter i skolens ferier. Dette er finansiert med tilskuddsmidler fra Bufdir. Hvert år kan kommunen søke midler i tilskuddsordningen «Tilskudd til inkludering av barn og unge», tidligere «Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom» Hovedmålet med

tilskuddsordningen er å redusere konsekvensene for barn og unge som vokser opp i vedvarende lavinntektsfamilier. Midlene skal brukes til ferieaktiviteter, og det må organiseres på en slik måte at alle barn og unge har mulighet til inkludering i ferieaktiviteter sammen med samaldergruppen. Sommer 2024 samarbeidet Siljan kommune med Frivilligsentralen om å gjennomføre aktiviteter i skolens ferier. Samarbeidet var svært vellykket, og kommune vil derfor fortsette med dette.

Det arrangeres ferieaktiviteter to uker i skoleferien. Det er videre arrangert lan-treff i høstferien og skitur til Kongsberg i vinterferien. Andre aktiviteter som er arrangert med disse midlene, er turer rundt i bygda. Alle aktiviteter er gratis. Gratisprinsippet er avgjørende for å ivareta inkluderingsprinsippet og for å redusere konsekvensen av å vokse opp i en lavinntektsfamilie.

UKIS er en foreldredrevet ungdomsklubb for ungdom fra 13 til 18 år med treff annenhver fredag gjennom hele året. Kommunen finansierer miljøterapeut som jobber som fast voksenkontakt i klubben. Fra august 2025 vil UKIS flytte inn i nye lokaler i Frivilligsentralen. Siljan kommune samarbeider med Frivilligsentralen og foreldre og foresatte om driften av UKIS.

Aktiviteter i skolens ferier og UKIS er viktige arenaer for inkludering, mestring og samfunnsdeltakelse for barn og unge. Det er også et viktig rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak i kommunen. Aktivitetene er med på å forebygge utenforskap.

Forebygging

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

PPT skal bistå barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling slik at de tilrettelegger for barn og elever med særskilte behov. PPT skal også foreta en vurdering av barnet og elevens behov for spesialpedagogisk hjelp eller individuell tilpasset opplæring. Hensikten er at disse barna og elevene får et inkluderende, likeverdig og tilpasset pedagogisk tilbud. PPT arbeider forebyggende ved å blant annet ha fast tilstedeværelse i barnehagene og skolene og deltar i en rekke nettverk og team som skal sikre barn og unge rett hjelp til rett tid.

PPT har 2,4 stillingshjemmel. PPT består av leder/PP-rådgiver i 100 % stilling, PP-rådgiver i 100 % stilling og logoped 40 % stilling.

De siste årene har PPT jobbet for å redusere nye henvisninger ved økt fokus på systemisk arbeid og tilstedeværelse ute i enhetene. Målet er at tjenesten skal arbeide enda tettere med barnehagene og skolene for å arbeide forebyggende og kompetansehevende. Dette er i tråd med ny opplæringslov som trådte i kraft høsten 2024. For hvert år har antall aktive saker i tjenesten blitt redusert. I 2021 hadde PPT 108 aktive saker på slutten av året, og i 2023 hadde PPT 55 aktive saker. Ved gjennomgang av aktive saker har det vært en økning de siste to årene, og det er pr dd 66 aktive saker. PPT vurderer det som viktig at det systematiske arbeidet fortsetter, og at det forebyggende arbeidet reduserer behovet for spesialpedagogisk hjelp og individuell tilpasset opplæring. I skolen er det viktig at en jevnlig og systematisk vurderer elevens utbytte av opplæringen. Lærerne må aktivt følge med på utviklingen til elevene, og rektor skal varsles dersom de er i tvil om en elev har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Dette følger av opplæringsloven §11-2. Hva som er et tilfredsstillende utbytte, er en faglig pedagogisk vurdering som skolen gjør basert på et bredt og sammensatt informasjonsgrunnlag. Skolen skal blant annet se på mestrings- og funksjonsnivået, læringsforutsetningene og utviklingen til elevene, opp mot kompetansemålene.

PPT har utarbeidet en virksomhetsplan, og det er iverksatt nye rutiner for å kvalitetssikre bakgrunnen for henvisningene til PPT. Skolen har plikt til å vurdere og eventuelt prøve ut tiltak med sikte på å gi eleven tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Det er også etablert nye rutiner i overgangen barnehage-barneskole og barneskole-ungdomsskolen for å sikre en forsvarlig forvaltning av spesialpedagogisk hjelp for barn og unge.

Styrket barnehage

«Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlig behov for det.» Barnehageloven § 31.

«Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt tilbud i barnehagen.» Barnehageloven § 37.

Formålet med disse paragrafene er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring. Hjelpen skal bidra til at barnet blir mer rustet til å starte på skolen, og at barnet får nødvendig hjelp slik at barnets vansker blir avhjulpet på et tidlig tidspunkt. Hjelpen kan for eksempel dreie seg om støtte til språklig, sosial og motorisk utvikling, noe som er grunnleggende for barnets trivsel og helhetlig utvikling. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehage handler om tilrettelegging for sosial deltakelse for alle. Det er leken som er den viktigste sosialiseringsarenaen. Gjennom leken utvikles alle barn og barna utvikler et «vi-fellesskap».

Å gå i barnehagen er et godt utgangspunkt for å mestre livet på en god måte. Barna lærer grunnleggende ferdigheter som selvstendighet, sosial kompetanse, tilegner seg et godt språk og får lekekompetanse. Det er sammenheng mellom gode barnehager og hvor godt barn klarer seg på skolen. Med gode barnehager menes at innholdet i barnehagen må være kvalitetsmessig godt. Godt innhold er viktig for barnas utvikling.

Det er forsket mye på sammenhengen mellom barn som har gått i barnehagen og skolestart. Forskingen viser at barn som har gått i barnehage skårer høyere på skolen enn de barna som ikke har gått i barnehage. Dette gjelder også for de barna som trenger ekstra støtte og hjelp i barnehagen. Det skåres høyere når det gjelder grunnleggende ferdigheter, men også innenfor øvrige skolefag.

Nasjonale satsinger

Barnevernreformen regulerer først og fremst barnevernet, men målene i reformen nås gjennom endringer i hele oppvekstsektoren i kommunene. Samlet sett er barnevernsreformen i realiteten en oppvekstreform, hvor kommunene tilrettelegger for tverrfaglig samhandling mellom ulike kommunale tjenester og nivåer. Målet er at flere utsatte barn og familier får den hjelpen de trenger på et tidlig tidspunkt.

I folkehelseloven understrekes det at kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Velferdstjenesteloven krever samordning og samarbeid rundt alle barn og familier med særlige utfordringer.

Stortingsmelding 16 – «Tett på» peker på at tidlig innsats krever styrket innsats i barnehage, skole og SFO. Kommunen skal ha en barnehage og skole som gir muligheter for alle barn og unge – uavhengig av sosial,

kulturell og språklige bakgrunn, kjønn, kognitive og fysiske forskjeller. Det krever inkluderende fellesskap og tidlig innsats. Regjeringen vil i denne stortingsmeldingen legge til rette for at kompetansen kommer tett på barna og elevene. Vi vil blant annet styrke det tverrfaglige samarbeidet og setter i gang et varig kompetanseløft på det spesialpedagogiske feltet for ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten. Siljan komme har kommet lang i dette arbeidet. Barnehage og skole har jobbet med systematisk kompetanseheving gjennom nasjonale programmer som ReKomp¹⁶ og DeKomp¹⁷, og Kompetanseløftet¹⁸

Driftstiltak

Driftstiltak - oppvekst			Utgifter				Inntekter			
Ansvar	Funksjon		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
21	2020	53 % fagarb. til spesialtiltak for enkeltbarn, helårsvirkning	-180	-180	-180	-180	-	-	-	-
24	2020	Reduksjon et valgfag SUS 10 % pedagog	-35	-100	-100	-100	-	-	-	-
21	2020	Reduksjon 20 % pedagog - utover normen	-167	-167	-167	-167	-	-	-	-
26	2010	50 % pedagog - økt barnetall	520	520	520	520	-	-	-	-
27	2552	Institusjonsplassering	1 900	1 900	1 350	400	-	-	-	-
20	2130	VO	-573	-1 375	-1 375	-1 375	-	-	-	-
26	2013	Morsmålsassistent Sagaenga	-	-212	-212	-212	-	-	-	-
	Sum		1 465	386	-164	-1 114	-	-	-	-

Investeringsprosjekt

Investeringsprosjekt - oppvekst			Utgifter				Inntekter			
Ansvar	Funksjon		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
2	2022	IKT grunnskole, barnehage	650	650	650	650	-	-	-	-
	Sum		650	650	650	650	-	-	-	-

¹⁶ Regional ordning for barnehagebasert kompetanseutvikling skal sikre at alle barn får et likeverdig barnehage tilbud av høy kvalitet. Det er en nasjonal kompetansesatsning for barnehagesektoren som skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis, i tett samarbeid med universitet eller høyskole

¹⁷ Et sentralt element i den desentraliserte ordningen er likeverdig og gjensidig forpliktende partnerskap mellom skolene, skoleeierne og høyskolene og universitetene. Det primære formålet er skoleutvikling, og partnerskapet skal bidra til gjensidig læring og videreutvikling av lærerutdanningene. Dette omtales gjerne som det «doble formålet»

¹⁸ Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Kompetanseløftet er et tiltak for ledere og ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten, og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Målet er at alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole

Helse

FN's bærekrafts mål består av 17 mål som dekker områder som helse, utdanning, likestilling, bærekraftig energi, økonomisk vekst, infrastruktur, klimaendringer med mer. For kommunehelsetjenesten i Siljan vektlegges, mål 3 God helse og livskvalitet, mål 4 God utdanning, mål 11 Bærekraftige byer og lokalsamfunn samt mål 17 Samarbeid for å nå målene. Disse føringene vil gjenspeiles i økonomiplanen for 2026-2029.

Nasjonale føringer

Ulike politiske føringer, nye oppgaver, blant annet demografi gjør at kommunale helse- og omsorgstjenester må tilpasses en bærekraftig fremtid. I tillegg til bærekrafts målene er det en rekke nasjonale føringer som for eksempel nasjonal veileder for prioritering i kommunale helse- og omsorgstjenester, nasjonal veileder Psykisk helsearbeid for barn og unge og ny nasjonal helse- og omsorgsplan. I tillegg er plan for realisering av Nasjonal helsestrategi et viktig dokument. Planen beskriver hvordan strategien skal realiseres med søkelys på å sikre at både innbyggere og helsepersonell får nytte av de digitale løsningene. De ulike helsepolitiske føringene dekker flere felt i tjenesten, men det er likevel noen klare fellers tendenser; mer kommunalt ansvar, økt krav til effektivitet, økt krav til kvalitet, bedre brukertilpasning og bedre samhandling mellom tjenestene.

Det å redusere innbyggernes behov for kommunale helsetjenester i fremtiden, kommer til å bli et viktig arbeid fremover. Dette kan gjøres på flere måter blant annet gjennom økt satsing på velferdsteknolog og digitalisering, heltidskultur og forebyggende arbeid. Ovennevnte planer og veiledere gir klare føringer til hvilke prioriteringer kommunehelsetjenesten må gjøre.

Kommunale føringer

Telemarksforskning har laget en kapasitets- og behovsanalyse innenfor helse- og omsorg, herunder vurdert framtidig behov for omsorgsplasser. Analysen omfatter:

- a) Nasjonale forventninger til helse- og omsorgstjenesten
- b) Situasjonsbeskrivelse og utfordringsbilde
- c) Oppsummering og anbefalinger.

Arbeidet med ny helhetlig plan med handlingsprogram for de neste 12 årene for helse og omsorg er under arbeid. Planen vil komme til politisk behandling høsten 2025.

Kommunen har også utarbeidet en detaljert folkehelseoversikt. Sammen med de nasjonale føringene, kommunale føringer og den lokale kjennskapen til tjenesten danner dette grunnlaget for arbeidet med økonomiplanen for 2026-2029.

Strategier for å sikre gode og tilstrekkelige helse- og omsorgstjenester

1. Helhetlig og koordinert tjenestetilbud

Kommunen skal tilrettelegge tjenestene slik at hver pasient eller bruker får et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud. Dette innebærer å sikre god informasjonsflyt og samarbeid mellom ulike deler av helsetjenesten. Alle former for heldøgnsomsorg bør i denne perioden påstarte for å bli innarbeidet i kommunal drift.

2. Pasientsikkerhet og kvalitet

Kommunen skal arbeide aktivt for å forbedre kvaliteten og pasientsikkerheten i tjenestene. Dette kan inkludere, involvering av brukere og pasienter samt aktivt involvere brukere og pasienter i

kvalitetsarbeidet. Åpenhet og læring: Være en åpen og oppriktig organisasjon som lærer av feil og kontinuerlig forbedrer tjenestene.

3. Digitalisering og innovasjon

Iverksette digitale løsninger for å forbedre effektiviteten og tilgjengeligheten av helsetjenester.

4. Forebyggende helsearbeid

Øke investeringer i forebyggende helsearbeid for å redusere forekomsten av livsstilssykdommer. Dette kan inkludere: Folkehelseiltak: Iverksette brede folkehelseiltak som fremmer god helse og livskvalitet. Sørge for tidlig innsats og tverrsektorielt samarbeid for å legge til rette for samordnet hjelp til barn og unge med psykiske plager.

5. Tilgjengelighet og likeverd

Sikre at alle innbyggere, uavhengig av bosted, har tilgang til nødvendige helsetjenester. Dette kan inkludere: Lavterskeltilbud: Tilby lavterskeltilbud som er lett tilgjengelige for alle. Samarbeid med psykisk helsevern: Etablere lokale samarbeidsmodeller for henvisning, oppfølging og behandling.

6. Utvikling av en lærende organisasjon

Utvikling av en lærende organisasjon er en kontinuerlig prosess som krever engasjement fra ledere og ansatte. Dette kan inkludere: Personlig mestring. Bygge felles visjoner og mål og kultur for kontinuerlig læring.

Innsatstrappen

Agenda kaupang sin innsatstrapp er et verktøy utviklet for å hjelpe kommuner med å prioritere og planlegge helse- og omsorgstjenester på en helhetlig og effektiv måte. Den er en videreutvikling av den tradisjonelle omsorgstrappen og legger vekt på det forebyggende arbeidet som skjer i kommunen. Den er designet for å maksimere nytteverdien for brukeren innenfor rammen av tilgjengelige ressurser. Dette innebærer å sikre at tjenesten er tilpasset brukernes behov og gir best mulig resultat for innbyggerne. Avdelingen vil benytte seg av denne modellen ved planlegging og tildeling av tjenester. Det vil i planperioden bli stort søkelys på det nederste trinnene i trappen for å minske behovet for behovet for institusjonsplasser.

Det er ikke funnet rom for utvidet dagtilbud til hjemmeboende med en dag ekstra 100 000 kroner og helsestasjon for eldre 100 000 kroner.

Behov for endringer innenfor ledelsen av pleie og omsorg

Pleie og omsorg har to avdelinger, sykehjemmet og hjemmebasert omsorg. Det er til sammen omkring 73 ansatte, i tillegg er det mange vikarer. Tjenesten ledes av pleie og omsorgsleder som har det faglige ansvaret, personalansvaret, innkjøp og budsjett ansvaret. Det er ansatt en fagsykepleier innenfor hjemmebasert omsorg og en fagsykepleier på sykehjemmet. Det var tilbake i 2013 et lengre utviklingsarbeid hvor organisering av pleie og omsorg ble belyst. Arbeidet konkluderte den gangen med at det var store gevinster med å ha en leder for begge disse tjenestene for å ha god oversikt og stor mulighet til å tilpasse tjenesten etter hvilke behov som til enhver tid var gjeldende. Lokalt Norsk sykepleieforbund har uttalt seg skiftelig om en stor bekymring rundt dagens organisering. Avdelingen opplever et meget stort trykk på tjenesten og ser nå behov for å vurdere en annen mulig organisering av tjenesten.

Det er flere grunner til at et stort lederspenn kan være utfordrende innenfor pleie og omsorg:

Begrenset tid til nærledelse

Når en leder har ansvar for mange ansatte, blir det vanskelig å være til stede og gi nødvendig støtte til hver enkelt medarbeider. Dette kan føre til at ansatte føler seg oversett og mangler den veiledningen de trenger for å utføre jobben sin effektivt.

Økt administrativ byrde

Et stort lederspenn innebærer ofte en betydelig mengde administrativt arbeid, som personalhåndtering, vikaroppdekking og rapportering. Dette kan ta tid bort fra andre viktige oppgaver som faglig utvikling og kvalitetsforbedring.

Redusert kvalitet på tjenestene

Når ledere har for mange ansatte under seg, kan det gå ut over kvaliteten på tjenestene som tilbys. Ledere kan ha mindre tid til å følge opp og sikre at retningslinjer og prosedyrer følges, noe som kan påvirke pasientsikkerheten og kvaliteten på omsorgen.

Utfordringer med kommunikasjon

Effektiv kommunikasjon blir vanskeligere når en leder har ansvar for mange ansatte. Informasjon kan gå tapt eller misforstås, noe som kan føre til ineffektivitet og feil.

Høyt sykefravær og turnover

Et stort lederspenn kan bidra til økt stress og belastning for både ledere og ansatte, noe som kan føre til høyere sykefravær og turnover. Dette skaper ytterligere utfordringer med å opprettholde kontinuitet og kvalitet i tjenestene.

Mangel på tid til utvikling og innovasjon

Ledere med et stort lederspenn har ofte mindre tid til å fokusere på utvikling og innovasjon innen tjenesten. Dette kan hindre implementering av nye og forbedrede arbeidsmetoder og teknologier. Tillitsvalgt har gitt uttrykt sin bekymring for tjenesten for dagens organisering og etterspurt en kvalitetssikring av tjenesten. For å håndtere disse utfordringene kan det være nødvendig å redusere lederspennet eller opprette en assisterende mellomleder.

Det er lagt inn forslag om en 50 % stilling med 540 000 kroner i året fra 2026.

Nytt elektronisk pasient journalsystem (EPJ)

Avdelingen har siden begynnelsen av 2000 hatt EPJ system. Dagens system er gammelt og lite funksjonelt og vil fases ut i løpet av 2026. Det er inngått et interkommunalt samarbeid mellom 20 kommuner i Vestfold og Telemark til innkjøp av nytt felles EPJ. Et nytt og moderne elektronisk pasientjournalsystem (EPJ) er viktig for helsevesenet av flere grunner:

Effektivitet og tidsbesparelser: Moderne EPJ-systemer er mer brukervennlige og intuitive, noe som gjør det enklere og raskere for helsepersonell å oppdatere og finne pasientinformasjon. Dette reduserer tiden brukt på administrasjon og gir mer tid til pasientbehandling.

Bedre pasientsikkerhet: Oppdaterte EPJ-systemer gir nøyaktig og oppdatert informasjon om pasientens medisinske historie, medisiner og behandlingsplaner. Dette reduserer risikoen for feilmedisinering og forbedrer pasientsikkerheten.

Forbedret kommunikasjon og samarbeid: Moderne EPJ-systemer muliggjør bedre informasjonsflyt mellom ulike helseaktører som fastleger, spesialisthelsetjenesten og andre offentlige helseaktører. Dette sikrer at alle involverte har tilgang til samme informasjon og kan samarbeide mer effektivt.

Integrasjon med andre systemer: Nye EPJ-løsninger kan integreres med andre helsesystemer og teknologier, noe som gir en helhetlig tilnærming til pasientbehandling og bedre koordinering av omsorg.

Personvern og datasikkerhet: Moderne EPJ-systemer har bedre sikkerhetsfunksjoner for å beskytte sensitiv pasientinformasjon og sikre at den kun er tilgjengelig for autorisert helsepersonell.

Fleksibilitet og skaler barhet: Nye EPJ-systemer kan tilpasses ulike behov og skales opp eller ned etter behov, noe som gjør dem mer fleksible og i stand til å håndtere ulike pasientforløp. Samlet sett bidrar et moderne EPJ-system til å forbedre kvaliteten på helsetjenestene, øke pasientsikkerheten og gjøre arbeidshverdagen enklere for helsepersonell. Innkjøp og igangsetting av et nytt EPJ er en betydelig investering for kommune. Det er også beregnet at de årlige lisenskostnadene vil øke betraktelig.

Det er innarbeidet 2 050 000 kroner i investeringsbudsjett for 2026. Samtidig er det lagt inn en økning av lisensutgiftene på 100 000 kroner fra 2026 og ut planperioden.

Velferdsteknologi og digitale løsninger

Tjenesteområdet vil fortsette satsingen på implementering av velferdsteknologiske og digitale løsninger. Pr 01.05.2025 har avdelingen 4 medisindispenser i drift. I et gitt tidsrom på 30 dager er det registrert 407 utleveringer. Potensielt kan dette spare hjemmesykepleien for 60 besøk på en måned.

Målet til avdelingen er

- Velferdsteknologi som første nivå i tjenestetrappen.
- Jobbe for at elektronisk medisineringsstøtte, lokaliseringsteknologi og digitalt hjemme oppfølging er implementerte, sterke tjenester som kan gis til nye brukergrupper.
- Delta i prosjekt velferdsteknologi Vestfold og Telemark.
- Etablere rutiner for å arbeide på tvers av tjenesteområder for å gi brukere i alle aldre helhetlige velferdsteknologiske løsninger.

Det er innarbeidet 200 000 kroner hvert år i planperioden.

Befolkningsframskriving og tjenesteutvikling

Framskrivningstall for befolkningen som er 67 år og eldre viser en økning fra 486 i 2024 til 637 i 2040.

	2024	2040			%-endring 2024-2040		
		L	M	H	L	M	H
0-5 år	147	104	113	123	-29,3	-23,1	-16,3
6-15 år	284	217	230	243	-23,6	-19,0	-14,4
16-66 år	1 465	1 374	1 456	1 558	-6,2	-0,6	6,3
67-79 år	340	363	370	377	6,8	8,8	10,9
80-89 år	112	201	202	204	79,5	80,4	82,1
90 år og eldre	34	65	65	65	91,2	91,2	91,2
Sum	2 382	2 324	2 436	2 570	-2,4	2,3	7,9
0-66 år	1 896	1 695	1 799	1 924	-10,6	-5,1	1,5
67 år og eldre	486	629	637	646	29,4	31,1	32,9

Tabell 1 Befolkningsframskrivninger fra Telemarksforskning 2024-2040. Alternativ L, M og H. Siljan kommune. Kilde: SSB/TF

Behovet for helse- og omsorgstjenester er tiltagende med alder og det forventes økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester. For at vi skal ha en bærekraftig helsetjeneste er det avgjørende å iverksette tiltak som gjør at den enkelte kan klare seg mulig, lengts mulig i eget liv og i en bolig. Tabellen viser en økning av antall eldre med ca 31,1 % innen 2040.

Heldøgns omsorg i sykehjem, omsorgsboliger eller eget hjem

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
33	34	33	37	38	40	42	44	46	47	53	57	62
30	31	29	31	33	33	35	36	37	38	40	44	48
32	33	31	34	36	37	39	40	41	43	46	51	55

Fremtidig behov for heldøgnsomsorg fra Telemarksforskning 2024-2040. Alternativ L, M og H. Siljan kommune. Kilde: SSB/TF

Siljan kommune har heldøgns omsorgsplasser på Siljan sykehjem og i tilknyttet omsorgsbolig. Totalkapasitet på heldøgns omsorgsplasser er pr 2025 ikke dimensjonert til å møte fremtidens demografiske endringer. Dekningsgraden vil være under sterkt press framover med stadig flere eldre, flere med samansatte lidelser og skrøpelige eldre. Analyse fra Telemarksforskning vurderer at det er behov for en økning i antall heldøgns omsorgsplasser fra dagens 32 plasser til 48 plasser i 2037.

Med den forventede økningen i antall eldre er det avgjørende at kommunene planlegger botilbud på en langsiktig og god måte. Det betyr at vi må ta grep, men gjennomføringen må skje klokt og forsvarlig. Flere leveår betyr flere gode år for de fleste. Eldre er friskere enn før, nye boløsninger og ny teknologi gjør at helsetjenesten i fremtiden kan se helt annerledes ut enn i dag. Stramme økonomiske rammer,

demografiske endringer, og økte behov for helse- og velferdstjenester stiller krav til omstilling innenfor tjenesteområdet helse.

De neste årene må Siljan kommune satse på nye boligløsninger som kan møte innbyggernes individuelle behov og støtte innbyggerne til å klare seg i egen bolig. Sammen med teknologi skal det gi innbyggerne økt mulighet til å mestre eget liv og egen helse i eget hjem. Det skal bidra til at flere kan bo lenger hjemme med nedsatt funksjonsevne, og utsette behovet for institusjonsplass. Siljan kommune står også overfor utfordringer knyttet til boliger for unge uføre med tilleggsvansker som gjør at de trenger leiligheter med oppfølging og trening.

Ansatte

De ansatte er tjenestens viktigste ressurs. De kommunale helse- og omsorgstjenestene er personell-intensive tjenester, og tjenestenes kvalitet og resultat er avhengig av personellens kvalifikasjoner, kunnskap og holdninger. God kompetanse på riktig nivå, på rett sted og til riktig tid, er en forutsetning for gode, effektive og trygge tjenester.

Vi må legge til rette for god rekruttering og for at de ansatte har muligheter for kompetanseheving og faglig utvikling. Avdelingen jobber målrettet med å øke rekrutteringen innenfor alle yrkesgrupper. Videre er det høyt søkelys på heltidssatsingen og forbedringsarbeid innen arbeidsorganisering og turnus. I en tid med færre hender og flere oppgaver blir det viktigere enn noen gang å skape en god og meningsfull arbeidshverdag. Gjennom god involvering av ansatte, tillitsvalgte og verneombud må det skapes en arbeidshverdag det er mulig å stå i. Et høyt nærvær vil være et særskilt satsingsområde. Avdelingen har totalt 100 ansatte med vikarer og faste ansatte. Pr 01 mai 2025 er 15 ansatte over 60 år. Det betyr at 15 % av arbeidsstokken er over 60 og innen få år må erstattes med nye arbeidstaker. Det er allerede nå meget vanskelig å rekruttere nye. Dette gjelder både vikariater og faste stillinger. Det vil bli viktig å jobbe med livsfasepolitikk, kompetanseheving og effektiviser samarbeidet mellom ulike tjenester. Nyteknisk rundt oppgavefordeling er avgjørende for å sikre tjenesten vår.

Det er ikke mulig å se for seg at framtidens helse og omsorg bare skal innebære å skalere opp de modellene vi har i dag. Verken kommuneøkonomien eller samfunnsøkonomien vil kunne tåle det. Det viktigste er å forebygge, det vil si jobbe med folkehelse på en slik måte at vi alle lever gode liv med god helse lengst mulig; at vi klarer oss selv lenger enn i dag. En dreining av tjenestene til mer ambulante tjenester og forebyggende arbeid er viktig. Det er ikke mulig å bemanne seg ut av alle utfordringen helse- og omsorg står ovenfor. Helt uavhengig av det fremtidige økonomiske handlingsrommet, er det personelltilgangen som begrenser tjenesten og hindrer den i å utvikle seg videre med dagens innretning. I henhold til Helsepersonellkommissjonen (NOU 2023:4). Grunnet høyt fravær, stor pleietyngde og behov for ekstra personell har det i lang tid vært i overbruk av i henhold til budsjettet for 2025. Fravær blir dekket opp av både faglærte og ufaglærte. Det vil være helt avgjørende for tjenesten at vi får beholde ansatte. Dette gjelder både faste ansatte og vikarer.

For å dekke opp behovet for vikarer har avdeling opprettet en bemanningspool med to sykepleier og to helsefagarbeider. Det har ikke lyktes med å rekruttere sykepleier i bemanningspoolen, men det er ansatt to helsefagarbeidere.

Som befolkningsframskrivingen viser, vil det være behov for et betydelig antall flere heldøgns-omsorgsplasser. Disse plassene vil igjen ha behov for en tilstrekkelig bemanning. Det fremmes forslag i planperioden 2026-2029 om en økning med 1 ansatt i 2029 med 850 000 kroner.

En lærende organisasjon

Videre utvikling av den lærende organisasjon vil være sentralt. Feil og avvik må ses på som muligheter for læring, slik at organisasjonen videreutvikles. For perioden vil det også sees på muligheter til å utvikle en sterkere kultur for å finne de gode hendelsene. Hva gikk bra? Hva kan organisasjonen lære av det? Utvikling av kvalitet og kompetanse vil være sentralt i tjenesteområdet for å gi gode og trygge tjenester. For å være best mulig rustet for å møte framtidens behov er det avgjørende å bruke ressursene på en best mulig måte. Kontinuerlig forbedring og læring er derfor en viktig strategi for å jobbe stadig smartere og bedre med de ressursene vi til enhver tid har tilgjengelig.

Samarbeid med spesialisthelsetjenesten

Siljan kommune har et godt samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Fra oppstart av samhandlingsreformen i 2012 har det kun skjedd en gang at vi ikke har vært i stand til å ta imot utskrivningsklare pasienter. Pr nå har avdelingen ledige rom på helse og omsorgssenteret, men det vil være utfordrende å bemanne det opp til flere pasienter.

Samskaping

Kommunen fikk for 2025 tilskuddsmidler fra helsedirektoratet til prosjektet "Sammen for Siljan" 650 000 kroner. Dette er et nytt samskapingsprosjekt for å motvirke sosial isolasjon og ensomhet. Aldersgruppen vil være innbyggere mellom 25 og 55 år. Fravær av møteplasser og sosiale bånd skaper grobunn for en rekke fysiske og psykiske utfordringer. Deltagelse i frivillig arbeid kan på mange måter erstatt den sosiale interaksjonen og de sosiale båndene som arbeidsliv og skole eller gir. Norge klarer seg uten frivillige og verdien av frivillig arbeide bare i Norge er kr.78 milliarder (SSB:2020). Dette er ikke inkluder pengene samfunnet sparer på bedre fysiske- og psykisk folkehelse gjennom at flere får delta i aktivitet, får et sosialt nettverk og hundres i å falle utenfor. Regjeringen oppmuntrer til å ha en aktiv frivillighetspolitikk i kommunen (Meld.st.24). I de kommunale helse- og omsorgstjenestene er det både et behov, og et potensial i, å ta i bruk en større del av lokalsamfunnet for å beholde og utvikle gode velferdstilbud. Dette kan ligge både hos brukerne selv, familien og sosialt nettverk, og i frivilligheten. Avdeling har stor glede og nytte av utrolig mange frivillige. Behovet vil bare øke i tiden fremover.

Barn og unge

Kommunen har plikt til å tilby psykisk helsehjelp, utredning og kommunal behandling for psykiske vansker, lidelser og rus. Det er et lovpålagt «sørge-for» ansvar, som går frem av lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3.2 punkt 4 om «utredning, diagnostisering og behandling». I Siljan er det totalt 484 personer i aldersgruppen 0-17 år og 646 personer i aldersgruppen 0-25 år.

Det kommer frem fra nasjonal veileder for psykisk helsetjenester barn og unge følgende: Alle barn og unge skal ha enkel tilgang til psykisk helsehjelp i sin hjemkommune. Kommunen har ansvar for å tilby tidlig hjelp og behandling til innbyggere som opplever psykiske utfordringer, begynnende rusproblemer og reaksjoner på belastende livshendelser. Tilbudet skal supplere helsestasjon, skolehelsetjeneste og fastlegeordningen. Den skal være tverrfaglig sammensatt, ha nødvendig faglig kompetanse til å kartlegge og vurdere alvorlighetsgrad av vansker, og tilby behandling og oppfølging ved behov. Tjenesten skal ha et familieperspektiv og tilby gratis hjelp uten behov for henvisning eller ventetid. En slik tjeneste vil avlaste både helsestasjons- og skolehelsetjenesten, fastlegene og skoler og barnehager, samt danne grunnlag for å arbeide mer systematisk med forebyggende arbeid blant barn og unge.

Vi har i 2024 gjennomført et forprosjekt med formål å kartlegge status og behov for fremtidig organisering av psykisk helsetjenester for barn, unge og familier i Siljan kommune. Forprosjektet har arbeidet med å kartlegge lovpålagte og anbefalte oppgaver som skal dekkes, og hvem som har ansvar for disse i dagens organisering. I tjenestebeskrivelsen for psykisk helsetjenesten fremkommer det at tjenesten skal dekke for hele aldersspennet (0-100 år), dermed hele befolkningen i Siljan kommune. Ved gjennomgang av faktisk praksis fremkommer det at tjenesten i stor grad er utformet til å være en psykisk helsetjeneste for voksne, fortrinnsvis fra 16 år og oppover. Det gjelder både kompetanse, tilgjengelighet og dimensjonering. Forprosjektet har således avdekket at vi per i dag ikke har en psykisk helsetjeneste for barn og unge i Siljan. I tillegg kommer det frem en trend med økende psykiske helseplager blant både ungdom og unge voksne. Ifølge ungdata bruker ungdom i Siljan skolehelsetjenesten i mindre grad enn ungdom i landet ellers. Ut ifra dette vurderer vi et behov for bedre tilgjengelig og tilpassede tjenester.

For å sikre et kvalitetssikret system og en tverrfaglig tjeneste må tjenesten bestå av mer enn en person. Teamet må utarbeide rutiner for kompetanseheving, rutiner for å samarbeide med andre (samarbeidsavtaler), rutiner for å registrere og ta imot henvendelser, rutiner for journalføring, rutiner for oppfølging og videre henvisning av saker, og et system for veiledning.

Det finnes per i dag ikke en standard for riktig dimensjonering av psykisk helsetjeneste for barn og unge, men det finnes statistikker som kan fortelle oss om behovet for dimensjonering. 15- 20 % av barnebefolkningen har til enhver tid psykiske vansker og plager som går ut over funksjonsevnen. Ut ifra disse tallene bør vi derfor dimensjonere en tjeneste som kan hjelpe 100-130 barn og unge i året (20 % av befolkningen mellom 0-25 år). Erfaring basert på statistikk over flere år i lavterskel psykisk helseteam, er at et team med 3 personer vil kunne hjelpe ca 70 barn hver i løpet av et år og likevel ha tid til systemarbeid, som gruppetilbud, undervisning, veiledningsoppdrag etc. I en kommune med 2400 innbyggere og 100 hjelpetrengende barn og unge (130 i aldersgruppen 0-25 år), vil det være behov for 2 fagpersoner. Det vurderes som rimelig å dimensjonere med minimum 2 årsverk. I disse årsverkene vil allerede etablerte ressurser som kommunepsykolog, psykiatrisk sykepleier og habiliteringskonsulent bidra i anslagsvis 1 av disse årsverkene. Kommuneoverlegeressurs vil brukes i etableringsfasen.

I planperioden fremmes forslag om en økning av stillingsressurser med 300 000 kroner i 2026, 300 000 kroner i 2027, 500 000 kroner i 2028 og 600 000 kroner i 2029.

Legesituasjon i Siljan

Kommunen har per 2025 tre fastlegehjemler. Siljan kommune har 2382 innbyggere. Tall innhentet i april 2025 viser at 985 personer bosatt i Siljan har fastlege utenfor kommunen. Per april 2025 har legene samlet 1787 listeinnbyggere. 389 av personene som har fastlegeavtale i Siljan bor i andre kommuner. 144 personer står på venteliste til Siljans tre fastleger.

I april 2025 ble det lyst ut en ny hjemmel for fastleger i Siljan kommune. Med fire leger vil robustheten og kapasiteten i fastlegeordningen øke betydelig. Dette vil også forbedre kommunale tjenester som sykehjem, kommunal øyeblikkelig hjelp plass og helsestasjon. Samtidig er det viktig med gevinstrealisering når ulik teknologi innføres og det er ikke lagt inn økning av helsesekretær-ressurser i denne planperioden.

Demens

En eldre befolkning gir flere med en demens diagnose. Ifølge Nasjonal senter for aldring og helse vil tallet på personer med en demensdiagnose øke sterkt årene fremover. I Siljan vil økningen være fra 55 personer i 2020, 63 personer i 2025 og til 113 personer i 2040. Når en person får en demensdiagnose rammes ikke

bare personen selv, men også ektefelle, barn, familie, venner, kollegaer og annen omgangskrets berøres i større eller mindre grad. Miljørettede tiltak og aktiviteter blir avgjørende for at personer med demens så langt som mulig skal kunne opprettholde sin personlige autonomi gjennom demensforløpet. Pårørende, sosiale nettverk, interesse- og brukerorganisasjoner, frivillige, samt helse- og omsorgsektoren, er sentrale aktører for at de psykososiale behovene blir ivaretatt. Dette krever et økt behov for ressurser og kompetanse.

Kommunen har i dag et dagtilbud for hjemmeboende, samt tilbud om Inn på tunet for hjemmeboende med en dement diagnose. Det er et mål å øke kapasiteten og utnytte tjenesten bedre slik at vi når ut til flere mulige brukere. Dagtilbudet er til god hjelp for pårørende, som står i krevende omsorgssituasjoner og gir helsebringende effekter i form av god ernæring, sosiale stimuli og fysisk aktivitet til eldre. Det er et bærekraftig tiltak for å møte morgendagens utfordringer, som kan forhindre eller utsette behov for sykehjemsopphold, samt avlaste hjemmetjenesten. Kommunen har pr nå en 80 % stillingsressurs som demenskoordinator. Denne stillingen må fortsette og i tillegg ser vi et behov for et team på 1-2 i tillegg til demenskoordinator da mange situasjoner er krevende. Det er en stor gruppe pårørende som også trenger spesiell oppfølging når en i familien rammes av demens.

Nok fastlegeressurser er også avgjørende for å komme raskt i gang i arbeidet rundt personer som rammes av denne diagnosen.

Demensomsorg handler også om opplysning og undervisning. Skal vi ha god tilrettelegging for en økende gruppe, trengs det kunnskap. Demenskoordinator har frem til nå hatt dette ansvaret alene. I henhold til planen for Leve hele Livet ønsker Siljan å være et demensvennlig samfunn. For å lykkes med det det behov for å øke antallet dagtilbudsplasser, men det er ikke funnet rom for nye brukertilbud og dermed er det ingen økning innenfor demensomsorg i denne planperioden.

Psykisk helse og rus

Kommunene har etter helse- og omsorgstjenesteloven ansvar for å tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester og fra 1.januar 2020 ble alle kommuner pålagt å knytte til seg psykolog. Endelig 12.08.2024 ble stillingen besatt i 50 %. Dette betyr at kommunen nå innfrir sitt pålagte krav og tjenesten får en sterk kvalitets økning. I samarbeid med øvrig personell knyttet til psykisk helse og rus vil det jobbes med tjenesteutvikling av tjenesten. Kommunepsykologens oppgaver er knyttet til arbeidet på systemnivå, veiledning av ansatte og faglig utvikling. Veiledning kan være generelt, eller knyttet opp mot enkeltsaker.

Ny nasjonal veileder psykisk helsearbeid barn og unge omhandler kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid og tidlig innsats og samarbeid i kommunen. Formålet er å bidra til at kommuner ivaretar barn og unge mellom 0-25 år med psykiske plager, og deres familie. Med tilskuddsmidler til et forprosjekt for oppfølging av barn og unge med psykiske helseutfordringer og rusmiddelrelaterte problemer fra Statsforvalteren er det gjennomført i 2024.

Formålet var å se på etablering, utvikle og tilpasse psykiske helsetjenester for barn og unge i kommunen. Det er søkt om tilskuddsmidler til videreutvikling over en 4 årsperiode. Det vil da bety en gradvis innarbeiding av stilling(er), slik at på slutten av tiltaket det søkes midler til kan egenfinansieres når tilskuddsperioden er over.

Ergo- og fysioterapitjenesten

Ergo – fysioterapitjenesten opplever økt aktivitet. Det er behov for lokaler både som kan ivareta felles treningsrom, behandlingsrom og kontorer. Slik det fungere nå er det vanskelig å finne ledig kapasitet og egnede lokaler til de ulike oppfølgingene. Tilgjengeligheten på lokaler er ikke lenger fleksibel nok og dette medfører lite effektiv bruk av ergo- fysioterapi ressursene og tungvinn logistikk.

Kommunefysioterapistilling på 60 % utvides til 100 % fra juli 2025. Dette medfører flere personer på jobb samtidig og hvor det allerede er hardt presset tilgang på lokaler. Lokalenes tilgjengelighet og utforming er ikke universelt utformet. Ergo –fysioterapitjenesten skal være tilgjengelig for alle innbyggere i kommunen. Men med trapper, tunge dører, lange ganger og overfylte lokaler gir dette dårlig fremkommelighet for mange med redusert funksjon.

Med økt antall eldre i kommunen og søkelys på at flere må bo lenger hjemme, vil dette kreve kompetanse og ressurser for tilrettelegging og oppfølging av innbyggere hjemme.

Det er ikke funnet rom noen økning innenfor ergo- og fysioterapitjenesten eller oppgradering av lokalene i denne planperioden.

Helsestasjon- og skolehelsetjenesten

Det er 2 årsverk i helsestasjon- og skolehelsetjenesten, men det har vært krevende å få gitt tjenesten grunnet ledighet og fravær i stillingene. I tillegg kommer ressurser fra legekantoret. Det er et mål at tjenesten skal være stabil, og at det vedtatte tilbudet til innbyggerne kan ytes.

Med de utfordringene som helsestasjon- og skolehelsetjenesten har, er det hverken kapasitet eller ressurser til å vurdere å ta tilbake helsestasjon for ungdom. Mulig tilbakeføring av helsestasjonen for ungdom i Skien er dermed forskjøvet til 2027.

Habilitering

Habilitering handler om å hjelpe personer med medfødte eller tidlig ervervede funksjonsnedsettelse til å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne. Dette inkluderer både medisinsk behandling, trening, opplæring og tilrettelegging. Kommunen ser en økning av søknader på omsorgstønad, BPA, avlastning utenfor institusjon, støttekontakter, VTA plasser og øvrige tjenester innen habilitering. I 2026 vil det bli behov for 1-2 nye VTA plasser. For å møte disse utfordringene, er det viktig med god planlegging og tilrettelegging av tjenester, samt kontinuerlig kompetanseheving blant helsepersonell. Kommunene spiller en sentral rolle i å tilby disse tjenestene og må samarbeide tett med spesialisthelsetjenesten og andre relevante aktører.

Barn med omfattende behov vil etter hvert ha behov for tilrettelagt bolig med personell, andre vil ha behov for treningsleilighet for å kunne trene på å bli selvstendig selv med de utfordringene man har innen helse. Prioritering i helse- og omsorgstjenestene vil også bli viktigere fremover. Alle skal få de lovpålagte tjenestene, men noen må kanskje vente mens andre får ikke. Helsetjenestene blir utfordret på en "annerledestankegang" Det er innarbeidet 100 000 kroner i økte utgifter til en varig tilrettelagt arbeidsplass (VTA) fra 2026 og ut hele planperioden.

Utleie av sykehjemsplasser til andre kommuner

Avdeling helse har tidligere hatt utleie avtale med Skien kommune om leie av plasser på sykehjemmet. I 2024 ble det ikke signert ny avtale med Skien, men det ble inngått en avtale med Kragerø kommune om en utleieplass i en kortere periode. I 2025 ble det inngått en avtale med Skien kommune om 3 plasser i en kortere periode og senere for 1 plass frem til 31.03.25. I budsjettet for 2025 ble det estimert med 1,1 mill kroner til utleie av sykehjemsplasser. ØHD plass, nytt palliativ rom og korttidsplasser for egne innbyggere har endret antallet tilgjengelige rom på sykehjemmet. Det er uavklart om videre utleie av plasser på sykehjemmet, men inntektene er tatt bort i økonomiplanen.

Planer som vil bli revidert eller utarbeidet i planperioden

- a) Plan for Helse
- b) Plan for Sosial boligpolitikk

Driftstiltak

Driftstiltak - helse			Utgifter				Inntekter			
Ansvar	Funksjon		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
30	xxxx	Etablere akutt plass ØHD i kommunen	-200	-200	-200	-200	-	-	-	-
34	2320	Helsestasjon for ungdom	-	-300	-300	-300	-	-	-	-
32	2730	VTA plass	100	100	100	100	-	-	-	-
34	2420	Psykliske helsearbeider barn og unge	300	300	500	600	-	-	-	-
30	2580	Nye stillinger innenfor hjemmebaserte tjenester.	-	-	-	850	-	-	-	-
30	2530	Økte utgifter IT lisenser til nytt EPJ system	100	100	100	100	-	-	-	-
30	2530	Administrativ funksjon pleie	525	525	525	525	-	-	-	-
30	2530	Gjestepasienter	1 180	1 180	1 180	1 180	-	-	-	-
	Sum		2 005	1 705	1 905	2 855	-	-	-	-

Investeringsprosjekt

Investeringsprosjekt - helse			Utgifter				Inntekter			
Ansvar	Funksjon		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
3	2530	Velferdsteknologi	200	200	200	200	-	-	-	-
3	2530	Nytt EPJ system	2 050	-	-	-	-	-	-	-
	Sum		2 250	200	200	200	-	-	-	-

Samfunn

Innledning

Rammeområdet ivaretar kommunens oppgaver innenfor følgende ansvarsområder; Teknisk byggdrift, kommunale veier, park og naturforvaltning, brann, vann og avløp, eiendom, geodata, kultur, plan, miljøvern, byggesak og IKT drift. Noe av utfordringen på avdelingen er at den består av svært mange forskjellige fagfelt, og at disse fagfeltene blir ivaretatt av et lite antall ansatte. Alle fagledere har ansvar for flere fagfelt som i større organisasjoner er fordelt på forskjellige personer. Utviklingen i alle ansvarsområder er at det kreves mer og mer faglighet og spesialkompetanse. Lovverket på de forskjellige områdene blir mer detaljert, og det stilles stadig strengere krav til dokumentasjon og internkontroll. Det er avgjørende at det interkommunale samarbeidet opprettholdes og utvikles for å kunne møte mange av disse utfordringene. Samtidig må det leies inn rådgivere fra private virksomheter når særskilte problemstillinger oppstår.

Kommende fireårsperiode er det nytt kulturbygg og bygg for omsorgsboliger i sentrum som vil få mest fokus. Dette er et stort prosjekt som vil kreve mye oppmerksomhet fra alle deler av avdelingen. Folketallsoversikten for Siljan viser at det vil bli en stor økning i antall eldre innbyggere i årene som kommer. Basert på erfaringer er det grunn til å regne med at det vil medføre en økning i etterspørsel etter sentrumsnære leiligheter, og det bør gjøres noen markedsundersøkelser for å sjekke privat etterspørsel etter boliger i sentrumsområdet. Det vil kunne bidra til at flere utbyggere ser på muligheter i Siljan. Dette bør iverksettes når kulturbygg er ferdig planlagt og byggeprosjektet i gang.

Det planlegges også noen krevende prosjekter på vann- og avløpsnettet. Klimaendringer med økt fokus på overvann og innlekkasje på spillvannsledninger vil kreve kostbare investeringer i det eldste ledningsnettet hvor innlekkasjer er størst og takvann og annet overflatevann slippes på. Planlegging for etablering av lokalt mottaksanlegg for kvist og hageavfall pågår og vil kreve en del oppfølging.

I perioden vil vi fortsette planlegging og iverksetting av ulike bypakke tiltak. Det innebærer også oppfølging av tiltak som skal utføres på fylkesveinettet. Tiltak i sentrumsområdet som vil forsterke mulighet til bruk av kollektivtilbudet, økt trafiksikkerhet og fremkommelighet for gående og syklende blir prioritert.

Hovedmål for avdelingen

- a) Sikre til enhver tid ledige, utbyggingsklare arealer til ulike bolig- og næringsformål.
- b) Ha en stabil drikkevannsforsyning med vann av god kvalitet, og øke antall tilknytninger til det kommunale vann- og avløpsnettet.
- c) Sikre og videreutvikle verdien av kommunale bygg og eiendommer.
- d) Sørge for trafiksikre veier med god fremkommelighet for alle trafikanter.

Kommentarer til målene

En forutsetning for at kommunen kan øke innbyggertallet er at det finnes attraktive, utbyggingsklare tomter tilgjengelig. I tillegg må det være et visst tilbud av leiligheter med sentral beliggenhet nær kollektivakser og handels- og tjenestetilbud. Fraflyttingen fra Siljan er årsaken til at innbyggertallet i Siljan ikke har økt den siste 10 års perioden. Det er grunn til å anta at det er de eldste innbyggerne som flytter ut, trolig på grunn av manglende attraktive og tilpassede boliger lokalt. Samarbeid med private eiendomsutviklere og investeringer i planer for utbygging er viktig for videre utvikling. Utvikling av Siljan

sentrum forutsetter gode, helhetlige planer for viktige samfunnsfunksjoner og arealbruk. Det må jobbes mer med å skape attraktive boligmiljø med sentralt beliggende leiligheter. Samtidig må planleggingen av nye områder for småhusbebyggelse fortsette i takt med markedets etterspørsel.

Kommunen har relativt få kilometer med kommunale kjøreveier og gang- og sykkelveier. Det er likevel viktig at disse har en standard som bidrar til at skoleveiene er trafikk sikre og har god fremkommelighet hele året. Det er særlig viktig at gang- og sykkelveier prioriteres høyt. På den måten sikres mer miljøvennlig lokal transport og mer fysisk aktivitet. Bypakke fase to inneholder flere tiltak som skal sikre skoleveier og gjøre det mer attraktivt å gå og sykle.

Deler av kommunens vann – og avløpsnett begynner å bli gammelt og dårlig og må prioriteres for utskifting. Utskifting av gammelt nett pågår årlig. Det er laget ny hovedplan for vann og avløp som blant annet skal sikre en stabil vannforsyning og god drift av kommunens vannverk og avløpshåndtering. Avdelingen bruker også mye ressurser på oppfølging av plan for tilsyn med spredt avløp. Det avdekkes avvik som krever en del oppfølging med nye pålegg.

Den kommunalt eide bygningsmassen har jevnt god standard, men med noen tydelige unntak som Øverbøstua. Skolene og barnehagene er stort sett i god stand, men Loppedåpan barnehage med tilhørende boder og redskapsrom begynner å bære preg av mange års intens bruk. Byggene har mye teknisk utstyr blant annet for varme og ventilasjon. En del av dette utstyret begynner å bli gammelt og slitt i flere av byggene, og uforutsette behov for reparasjoner oppstår.

Sentrale utfordringer

Nytt boligområde

Boligområdet Solvegen er etablert og under utbygging. Det går fortsatt vesentlig saktere med utbyggingen i området enn ønsket. Det er vanskelig å forutsi når området er ferdig utbygd, men antall eneboligtomter minker. Det er omkring 11 ledige tomter for frittliggende småhus pr mai 2025. Det er lang større kapasitet på de områdene som er kjøpt opp for bygging av konsentrert småhus. For å sikre at man til enhver tid har ledige, utbyggingsklare tomter må neste utbyggingsområde forberedes. Nytt areal er avsatt i kommuneplan og videre planlegging og klargjøring av dette må tilpasses utbyggingstakten på Solvegen.

Det foreslås å avsette kroner 400 000 til regulering av nytt område for småhusbebyggelse i 2028. Dersom markedet endres, bør fremdriften justeres.

IKT

Omlegging til skytjenester vil være et vesentlig satsingsområde i perioden. Målet er å skape mer fleksibilitet, skalerbarhet, lavere vedlikeholdskostnader på sikt og tilgjengelighet. Dette utvikles samtidig som man ser på sårbarheten ved å være avhengighet av internett og leverandørene, samt spørsmål om datasikkerhet og personvern. Dette vil være hovedfokus samtidig som det søkes etter muligheter til bruk av KI i daglig drift. Innfasing av KI er kostbart ettersom det er svært ressurskrevende å utvikle nye, lokale digitale løsninger. Strategien er å ta i bruk nye løsninger ettersom de utvikles ferdig og gjøres tilgjengelig til et kostnadsnivå som kan forsvares lokalt.

Kommunale veier

Siljan kommune har få km kommunale vei og har derfor i sum lite kostnader med veivedlikehold sammenliknet med andre kommuner. Utgifter til vedlikehold av kommunale veier ligger over sammenliknbare kommuner i KOSTRA gruppe 4 målt i driftsutgifter pr km vei og gate, og er mer på nivå med fylkesgjennomsnitt. Kommunen har i all hovedsak satt ut vedlikeholdet til private entreprenører. Det er kun oppsyn og enklere vedlikehold som blir utført av egne ansatte.

Gjeldende avtale på vintervedlikehold er forlenget frem til april 2025. Det jobbes med nytt anbud på vintervedlikehold som vil gjelde ut nye økonomiplanperiode fra 2026 til 2029.

Gatebelysning innebærer en vesentlig kostnad med veidriften i Siljan. For å bidra til en god driftsøkonomi er stort sett all kommunalt eide armatur skiftet ut med LED-armatur. Noen enkeltpunkt og punkt på private veier hvor kommunen har driftsavtale gjenstår. Ny belysning legger forholdene til rette for mer aktiv styring og energieffektivisering, bla annet med nattsinking. Det jobbes videre med energiøkonomisering ved styring av gatebelysning.

Trafikksikkerhetsplan synliggjør behov for ny belysning mellom Snurråsen og Høisetbrua, en strekning på ca. 450 meter. Dette bør ses i sammenheng med videre belysning langs fylkesveien i Høisethbakkane.

Reasfaltering

Behovet for reasfaltering på flere av de kommunale veiene vil øke i årene framover, deler av Gurholtveien er tatt i forbindelse med strekningsvise oppgraderinger i 2021. Det vil fortsatt være behov for strekningsvis oppgradering av Gurholtveien inkludert asfaltering. Gjenværende mest kritisk strekning på Gurholtveien anses å være strekningen fra bussgarasjen til Norheim. Dette er en strekning på 550 meter. Det er ikke funnet rom for investeringen i denne økonomiplanperioden.

Sentrumsveien

Sentrumsveien er nå sikret med nytt fortau og krysset Sentrumsveien x Gurholtveien er strammet opp og trafikksikret. Det samme gjelder adkomst fra kommunens utleieboliger i krysset ved Gurholtveien. Tiltaket er finansiert med bypakke midler, belønningsmidler og kommunale midler. Det er derimot ikke finansiert asfaltering av strekningen som nå begynner å bli slitt fra krysset Gurholtveien x Sentrumsveien til Siljan auto. For å få en komplett standardheving på Sentrumsveien bør denne strekningen asfalteres. Det kan være mulighet til å reasfaltere deler av denne strekningen som del av bypakke tiltaket med oppstramming av krysset ved mølla og utvidelse av fortauet mellom mølla og kommunehuset. Det anses som hensiktsmessig å vente med videre planlegging til det er avklart når bypakke prosjektet med møllekrysset kan iverksettes. Dette skjer trolig ikke før etter 2028. Prosjektet prioriteres derfor ikke i denne økonomiplanperioden.

Sikringstiltak på adkomstvei fra Mølleåsen 1-3

Det registreres utglidning og ustabil grunn ved adkomstveien fra Mølleåsen 1-3. Røttene fra trær som vokser langs veiskrenten bidrar til frostspregning. Dette må fjernes. Gjerde som står langs veien, er forfallent og har ingen funksjon. Det er en bratt skrent med flere høydemeter ned til Sentrumsveien. Denne veien bør sikres. Tiltakene som bør gjøres for varig sikring av denne veien er bolting av fjell, fiberarmering med sprøytebetong og autovern. Det er innhentet pris på tiltakene som i 2025 ligger på kroner 950 000. Det avsettes kroner 950 000 til tiltaket i 2026.

Asfaltering av div veier

I økonomiplan foreslås det å sette av kroner 400 000 til asfaltering i 2026 og 2028. Med foreslåtte budsjett vil man ha mulighet til mindre strekningsvise tiltak.

Bypakkeprosjekt

Bypakke fase I avsluttes i løpet av første kvartal 2025. En eventuell ny bypakke vil tre i kraft i 2026. Det forberedes prosjekt inn mot bypakke fase II, og porteføljen i Siljan er slik:

Nr	Prosjektnavn	Kostnad i kroner
1	FV. 32 Heivannsveien (Sagdalsringen - Langemyrvegen) GS vei	6 000 000
2	Siljan sentrum. Videreutvikling av knutepunkt Siljan	10 000 000
3	Siljan sentrum -snarvei og tilrettelegging for myke trafikanter	15 000 000
4	Fv. 3288 Høisethbakken - TS tiltak med gatelys	2 000 000
5	Kommunesenter Siljan - Møllekrysset. Kryssutbedring og TS tiltak	2 000 000
6	Holtesletta- Thorsholt. Utbedring av Thorsholt sving og mindre GS tiltak	7 000 000
7	Øverbølia- snarveg til skole	2 000 000
8	Fv. 32 Solvika - kommunegrense Skien-. GS vei	24 000 000

Det legges til grunn en kommunal/fylkeskommunal egenandel på 20 %. Prosjekt nummer 1, 4, 5 og 7 er ikke kommunale prosjekter. Samlede investeringer i Siljan er kroner 58 mill. 29 mill er kommunale prosjekter. Videreutvikling av knutepunkt Siljan må ses i sammenheng med nytt sentrumsbygg. Dette prosjektet må avklares og utredes. Prosjekt nr 3 og 7 dreier seg om turveier, snarveier og andre gang- og sykkelforbindelser mellom viktige målepunkt i kommunesenteret. Disse må planavklares, helst gjennom en områderegeringsplan for kommunesenteret. Dette er ikke prioritert i planperioden. Tiltak nr 2 vil være en del av prosjekt med Sentrumsbygg.

Park, naturforvaltning og kommunale eiendommer

Vedlikeholdet på uteområder omkring kommunale formålsbygg og i sentrum er en prioritert driftsoppgave, og standard opprettholdes med egne ansatte og innleide sommervikarer. Gressklipping er en sentral og tidkrevende oppgave sommerstid. For å ha kontroll på løpende drift og rekke over alle områder er avansert klippeutstyr nødvendig. Kommunen eier en større maskin som er helt avgjørende for denne drifta. Denne bør skiftes ut i 2027, men det er ikke funnet rom i gjeldende økonomiplanperiode til dette. Dette medfører risiko for redusert kapasitet på sommervedlikeholdet og lavere standard enn ønskelig på noen arealer. Fortsatt investering i mindre robotklippere er et godt supplement og avlaster manuell klipping, men det er ikke en hensiktsmessig løsning over alt med den teknologien som er i dag. Forsøkene med robotklippere rundt sykehjemmet har vært vellykket og fremover vil det bli jobbet mer med implementering av slikt utstyr etter hvert som teknologi og muligheter utvikles.

På kommunens eiendom langs Holtesletta er det av sikkerhetsmessige hensyn behov for å felle en rekke større trær. Arbeidene må gjøres med sikringstiltak på fylkesveien og utstyr som sikrer at trær ikke faller over bebyggelse eller ledningsnett. Østsiden av fv.32 ved Holtesletta tas i forbindelse med bypakke prosjekt, og anledningen bør brukes til å fjerne vegetasjon på vestsiden samtidig. Dette bør være en del av bypakkeprosjektet og prioriteres ikke økonomisk i denne økonomiplan.

Brann og beredskap

Siljan har slukkeavtale og avtale om feiing og branntilsyn med Grenland brann- og redning (GBR). Kostnadene med brannvern i Siljan tilsvare kostnadene i Skien målt pr innbygger. Inkludert i dette inngår kostnader med teknisk vakt i Siljan som bistår med lokalkunnskap ved utrykninger når det er behov. GBR har også ansvar for tilsyn med kommunale formålsbygg samt brannforebyggende arbeid. Tidligere års

tilsyn og oppfølging med tiltak viser at det ikke er umiddelbare behov for nye investeringer til brannsikringstiltak eller lokalt utstyr. Det er ikke foreslått investeringer som får konsekvens for økonomiplanen.

VAR-drift

Drift av vannverk og avløpsrenseanlegg er underlagt strengt regelverk. Det er en hovedmålsetting at alt drikkevann som blir levert til abonnentene skal ha en tilfredsstillende kvalitet i henhold til drikkevannsforskriften. Avløpsvannet skal være rensset i henhold til konsesjonskravene før det blir sluppet ut i Siljanelva.

De kommunale årsgebyrene for avløpstjenestene er lave i Siljan sammenlignet med gjennomsnitt for fylket og sammenliknbare kommuner i kostra gruppe 4. Dette skyldes i første rekke at Siljan var relativt tidlig ute med bygging av avløpsrenseanlegg med både kjemisk og biologisk rensing. Gebyrene for drikkevannsforsyning ligger på nivå med snittet i fylket, men godt under sammenliknbare kommuner i kostra gruppe 4. Gebyrene ventes å øke i tiden framover i tråd med handlingsplan i hovedplan for vann- og avløp.

Gjeldende vannforskrift forutsetter at kommunen arbeider aktivt med å knytte flest mulig av innbyggerne til det offentlige nettet.

Hovedplan for vann- og avløp ble vedtatt i 2024. Det legges opp til at denne planen følges med årlige investeringer. Kostnadsanslagene som er satt opp i denne planen er grove og basert på faglig skjønn, beregninger og standard priser. Det legges opp til at prosjektene detaljeres og kostnadsberegnes ytterligere før iverksetting. Detaljering skal medføre vurdering av konsekvenser for gebyrene.

Hovedplan for vann- og avløp viser et behov for årlige investering på kroner 5 200 000 i planperioden.

Dette fordeler seg slik:

Nr.	Tiltakskategori	24	25	26	27	28	29-33	SUM
3	Fornyning eksisterende infrastruktur	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	16,2	32,2
4	Nyanlegg	0,5	2,0	2,0	2,0	2,0	2,4	10,9
5	Randsonetilknytning	1,5					7,2	8,7
	Totalt	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	25,8	51,8

Vannmålere etableres på utvalgte punkt for raskere og bedre kontroll med lekkasjer og vannforbruk. Det avsettes kroner 100 000 i 2026 og 2027.

Det legges også opp til utskifting PLS ved pumpestasjon ved Katobekk. Tiltaket planlegges i 2026 og det avsettes kroner 100 000 til tiltaket.

Som et ledd i overvåking av utslipp fra renseanlegget forberedes det forsterkede krav om måling av overløp. Dette skal skje ved mengdemåling. Utstyr planlegges installert i 2027. Det avsettes kroner 100 000 til tiltaket.

Slitasjen på komponenter på renseanlegget er stor. Ny skrape i basseng for mellomsedimentering skiftes ut. Det avsettes kroner 200 000 til tiltaket i 2027.

Investeringene dekkes opp gjennom VA gebyrene. Planlagte investeringer i fireårs perioden vil gi en årlig gebyrøkning på vann på 7-8 % og ca 6-8 % for avløp. Dette er i tråd med varslet behov. Sammenliknet med hva andre kommuner nå møter av investeringsbehov innen VA sektoren er dette likevel beskjedne økninger. Gebyrendring er inkludert behov for å hente inn noe etterslep etter større reparasjonsarbeider på renseanlegget og pumpestasjoner.

Det er avdekket at taket på høydebassenget er svært slitt og må skiftes. Store høyder og krevende arbeid medfører omfattende arbeidssikring. Det avsettes kroner 500 000 til tiltaket i 2026.

Eiendom

Eiendomsforvaltningens primære oppgave er å sikre verdi og riktig funksjon i kommunale bygg og uteområder. Tilstanden på de kommunale byggene er generelt sett god, men med noen tydelige vedlikeholdsbehov, spesielt kommunens lagerbygg ved Tudal. En del av teknisk utstyr har begrenset levetid og må skiftes. Det gjøres løpende avveining i forhold til kost nytte med reparasjoner kontra utskifting, og eventuelle brukerbelastninger som følger som konsekvens av driftsavvik med teknisk utstyr. Stadige reparasjoner av gammelt utstyr, kan over tid bli en kostbar strategi. Samtidig kan det være krevende å forutsi når slitasjen har nådd et kritisk nivå. Energihusholdningen er for tiden i fokus i tråd med gjeldende klima og energiplan. Energiltak fokuseres også på grunn av forventet økning av energipriser og behov for å redusere strømforbruket. Det vil i perioden fortsatt bli sett på nye muligheter til strømforsyning og muligheter til å redusere forbruket. Det er derfor avsatt kroner 250 000 til blåseisolering av loft på Loppedåpan og Midtbygda skole i 2028.

Det er gjort en stor innsats de siste årene med gradvis utskifting til LED belysning. Nå gjenstår bare kommunehuset, helsesenteret (gang og kjeller er ferdig) og 2. etasje i Øverbøstua. Dette arbeidet er en viktig del av jobben med energiøkonomisering.

Renhold

Etter nedbemanning er det lite bufferkapasitet ved sykdom og ferieavvikling. Fra 2024 øket også omfanget av bygg som skal renholdes da ny friluftsavdeling ved Loppedåpan ble satt i drift. Det behov for innfasing av robot vaskemaskiner. Pr nå er det likevel ikke utstyr som er egnet til dette i de lokaler hvor vi har størst behov.

Kommunehuset

Kommunestyresalen trenger en generell oppgradering. Det som gjenstår, er vegger og tak etter at vinduer og gulv er fornyet i tråd med forventet standard. Prosjektet er kostnadsvurdert til å ligge på kroner 500 000. Det er ikke funnet rom for prioritering av tiltaket i økonomiplan.

Loppedåpan barnehage

Loppedåpan barnehage er et eldre bygg og det er behov for generell oppgradering av bygningen innvendig. I tillegg er det behov for utskifting av tak på første byggetrinn ettersom taket nærmer seg 40 år. Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanperioden.

Midtbygda skole

Det er behov for maling av Midtbygda skole. Etter vedlikeholdsplan bør dette utføres i 2028. Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanperioden.

Leiligheter, serviceboliger og omsorgsboliger

Rødveien 3 og Slemdalsveien 9 - nærmere seg en utvendig maling. Det avsettes kroner 200 000 til Slemdalsveien i 2027 og kroner 200 000 til Rødveien a og b i 2028. Omsorgsboliger ved sykehjemmet må males i planperioden, og det avsettes kroner 200 000 til tiltaket i 2029. Bolig på Mølleåsen må beises og det avsettes kroner 150 000 til dette i 2028.

Mølla- lagerbygg

Bygget brukes til kjøretøy og mye driftsutstyr, og er et nødvendig bygg i drifta. Møllebygget trenger utvendig beising. Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanperioden.

Det er behov for rassikring av tak på mølla og det avsettes kroner 350 000 til tiltaket i 2029. Dette blir en kostbar jobb på grunn av behov for omfattende sikringsarbeid ved utførelse.

Siljan skole

Det foreslås også en asfaltering av parkeringsplassen på Siljan skole, denne er nedslitt. Det foreslås avsatt kroner 400 000 til tiltaket i 2027

Systemet for adgangskontroll på Siljan skole er gått ut av produksjon og må erstattes av nytt. Det avsettes kroner 200 000 til tiltaket i 2026.

Kultur og kulturminner

Siljan kommune bruker vesentlig mindre ressurser til kulturaktiviteter i forhold til gjennomsnittet i Telemark og landet ellers. Eksterne tilskuddsordninger og frivillig innsats bidrar til å tette noe av avstand mellom forventning og kapasitet.

Kulturbygg i sentrum

Det har over lengre tid vært ønskelig med et nytt bibliotek og kulturbygg i Siljan sentrum. I løpet av årene har det vært et betydelig engasjement og planlegging av dette. Behovet for- og betydningen av en uformell møteplass er ikke blitt mindre etter hvert som årene har gått. I tillegg vil bygget med tilhørende uteområde kunne ha en etterlengtet funksjon som kommunens storstue og festplass.

Det er gjort en grov kostnadsberegning av et kombinert kulturbygg og leilighetsbygg med omsorgsboliger. Det jobbes videre med mulighetsstudier og forprosjekt i 2025 og 2026 med ambisjoner om igangsetting av bygging høsten 2026. Det avsettes kroner 14 000 000 til tiltaket i 2026 og kroner 20 000 000 i 2027.

Driftstiltak

Driftstiltak - samfunn			Utgifter				Inntekter			
Ansvar	Funksjon		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
41	3320	Asfaltering	400	-	400	-	-	-	-	-
45	1300	Maling kommunehuset	-300	-300	-300	-300	-	-	-	-
44	3500	PLS catobekk	100	-	-	-	-100	-	-	-
44	3500	Skrape mellomsedimentering	-	200	-	-	-	-200	-	-
41	3320	Steinbru- Sentrumsveien	-387	-387	-387	-387	-	-	-	-
44	3500	Gulv renseanlegget	-150	-150	-150	-150	-	-	-	-
44	xxxx	Økt inntekter selvkost	-	-	-	-	-400	-700	-1 000	-1 000
45	2652	Maling utvendig Slemdalsveien 9	-	200	-	-	-	-	-	-
45	2652	Maling utvendig Rødveien 3a og b	-	-	200	-	-	-	-	-
45	2653	Male omsorgsboliger utvendig	-	-	-	200	-	-	-	-
45	2652	Mølleåsen beising	-	-	150	-	-	-	-	-
	Sum		-337	-437	-87	-637	-500	-900	-1 000	-1 000

Investeringsprosjekt

Investeringsprosjekt - samfunn			Utgifter				Inntekter			
Ansvar	Funksjon		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
4	2220	Asfaltering parkering Siljan skole	-	400	-	-	-	-	-	-
4	3350	Møteplass i sentrum	-	-	-	-	-	-	-	-
4	3400	Rehabilitering vannledningsnettet	3 700	5 700	1 500	1 500	-	-	-	-
4	3500	Rehabilitering avløpsnettet	3 700	4 800	1 500	1 500	-	-	-	-
4	3450	Sonevannmålere	100	100	-	-	-	-	-	-
4	xxxx	ENØK-tiltak	-	-	250	-	-	-	-	-
4	2220	Låssystemer - Siljan skole	200	-	-	-	-	-	-	-
4	3500	Mengdemåler avløp	-	100	-	-	-	-	-	-
4	3320	Adkomstvei Mølleåsen 1-3. Sikringstiltak	950	-	-	-	-	-	-	-
4	3150	Reguleringsplan nytt boligfelt	-	-	400	-	-	-	-	-
4	3450	Tak høydebassenget	500	-	-	-	-	-	-	-
4	3320	Mølla- rassikring tak- snøfangere	-	-	-	350	-	-	-	-
4	3351	Sentrumsbygg	14 000	20 000	-	-	-	-2 000	-	-
	Sum		23 150	31 100	3 650	3 350	-	-2 000	-	-

Økonomiplan

Nedenfor presenteres samlet oversikt over prioriterte investeringsprosjekter og driftstiltak. Disse er innarbeidet i de balanserte oversiktene.

Investeringer

§ 5-5 Bevilgningsoversikt investering	Årsegnskap 2024	Budsjett 2025	Øk.plan 26	Øk.plan 27	Øk.plan 28	Øk.plan 29
Post Investeringer						
1 Investering i varige driftsmidler	19 279	17 845	26 250	32 150	4 700	4 400
2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	595	600	600	600	600	600
4 Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
5 Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter	19 874	18 445	26 850	32 750	5 300	5 000
Investeringssinntekter						
7 Kompensasjon for merverdiavgift	-3 156	-2 075	-3 650	-4 290	-340	-280
8 Tilskudd fra andre	-5 618	-350	0	-2 000	0	0
9 Salg av varige driftsmidler	-870	0	0	0	0	0
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
13 Bruk av lån	-6 379	-6 000	-7 400	-11 700	-3 000	-3 000
14 Sum investeringsinntekter	-16 023	-8 425	-11 050	-17 990	-3 340	-3 280
Videreutlån						
15 Videreutlån	1 500	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
16 Bruk av lån til videreutlån	-1 500	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
17 Avdrag på lån til videreutlån	167	300	300	300	300	300
18 Mottatte avdrag på videreutlån	-206	-300	-300	-300	-300	-300
19 Netto utgifter videreutlån	-39	0	0	0	0	0
Overføring fra drift og netto avsetninger						
20 Overføring fra drift	0	-2 760	-4 020	-1 120	-1 440	-1 120
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	39	0	0	0	0	0
22 Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	3 640	0	0	0	0	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond	-7 491	-7 260	-11 780	-13 640	-520	-600
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-3 812	-10 020	-15 800	-14 760	-1 960	-1 720
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0	0

§ 5-5 Bevilgningsoversikt investering - del 2

Funksjon	Prosjekt(T)	Årsegnskap 2024	Budsjett 2025	Øk.plan 26	Øk.plan 27	Øk.plan 28	Øk.plan 29
1201	NAV+Servicekontoret	972	-				
1202	ERP-system	87	-				
1209	Skyløsning av sakssystemet	384	-				
1209	ITG	190	200	200	200	200	200
1300	Låssystemer - kommunehuset og sykehjemmet	204	-				
1300	Asfaltering kommunehuset	-	300				
1301	Solcelleanlegg	1 014	-				
2020	Uteområde Midtbygda skole	27	-				
2020	Kjøkken Midtbygda personalrom	178	-				
2022	IKT grunnskole, barnehage	547	650	650	650	650	650
2210	Barnehageprosjekt	92	-				
2210	Ny avd. Skogloppa	8 045	-				
2210	Vognstall Loppedåpan	-	320				
2210	Personaldel Loppedåpan	-	5 000				
2220	Modernisering dusjanlegg Siljan U	727	-				
2220	Uteområde Siljan ungdomsskole	262	350				
2220	Renholdsmaskin Sagaenga og Siljan skole	334	375				
2220	Asfaltering parkering Siljan skole			-	400		
2220	Låssystemer - Siljan skole			200			
2440	Fagsystem barnevern	147	-				
2530	Velferdsteknologi helse	346	200	200	200	200	200
2530	Bygge om medisinrom sykehjem	184	-				
2530	Stoler og bord på kafe på helse og omsorgsenteret	-	150				
2530	Nytt EPJ system			2 050			
2610	Låssystemer - Sykehjemmet	-	500				
3010	TS-prosjekt i sentrum BPG	1 878	-				
3030	Geogataprosjekt - nykartlegging	100	-				
3150	Heiveien boligfelt trinn III	1 546	-				
3150	Reguleringsplan nytt boligfelt					400	
3320	Gangvei mellom Siljansentr. og Rema	116	-				
3320	Adkomstvei Mølleåsen 1-3. Sikringstiltak	-	600				
3320	Sentrumsveien	-	1 000				

§ 5-5 Bevilgningsoversikt investering - del 2							
Funksjon	Prosjekt(T)	Årsegnskap 2024	Budsjett 2025	Øk.plan 26	Øk.plan 27	Øk.plan 28	Øk.plan 29
3320	Adkomstvei Mølleåsen 1-3. Sikringstiltak			950			
3320	Mølla - rassikring tak, snøfangere						350
3350	Møteplass i sentrum	51	100				
3351	Sentrumsbygg	-	1 000	14 000	20 000		
3400	Rehabilitering vannledningsnett	1 167	4 500	3 700	5 700	1500	1500
3450	Sanering ledningsnett	145	-				
3450	Sonevannmålere	-	-	100	100		
3450	Tak høydebasseng			500			
3500	Rehabilitering avløpsnett	250	1 500	3 700	4 800	1500	1500
3500	Solcelleanlegg renseanlegget	287	-				
3500	Mengdemåler avløp				100		
3900	Rullestolrampe Siljan kirke	-	500				
3900	Utvendig kalking og maling Siljan kirke	-	600				
xxxx	ENØK tiltak					250	
Sum Bevilgningsoversikt post 1 Investering i varige driftsmidler		19 279	17 845	26 250	32 150	4 700	4 400
		-	-	-	-	-	-
Sum Bevilgningsoversikt post 2 Tilskudd til andres investeringer		-	-	-	-	-	-
1720	Kjøp av aksjer og andeler, KLP	595	600	600	600	600	600
Sum Bevilgningsoversikt post 3 Investeringer i aksjer og andeler i sels		595	600	600	600	600	600
Sum Bevilgningsoversikt post 4 Utlån av egne midler		-	-	-	-	-	-
Sum Bevilgningsoversikt Post 1 - 4 Investeringsutgifter		19 874	18 445	26 850	32 750	5 300	5 000

Investeringsprosjekt			Utgifter				Inntekter			
Ansvar	Funksjon		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
1	1209	ITG	200	200	200	200	-	-	-	-
1	1702	Kjøp av aksjer og andeler, KLP	600	600	600	600	-	-	-	-
2	2022	IKT grunnskole, barnehage	650	650	650	650	-	-	-	-
3	2530	Velferdsteknologi	200	200	200	200	-	-	-	-
3	2530	Nytt EPJ system	2 050	-	-	-	-	-	-	-
4	2220	Asfaltering parkering Siljan skole	-	400	-	-	-	-	-	-
4	3350	Møteplass i sentrum	-	-	-	-	-	-	-	-
4	3400	Rehabilitering vannledningsnettet	3 700	5 700	1 500	1 500	-	-	-	-
4	3500	Rehabilitering avløpsnettet	3 700	4 800	1 500	1 500	-	-	-	-
4	3450	Sonevannmålere	100	100	-	-	-	-	-	-
4	xxxx	ENØK-tiltak	-	-	250	-	-	-	-	-
4	2220	Låssystemer - Siljan skole	200	-	-	-	-	-	-	-
4	3500	Mengdemåler avløp	-	100	-	-	-	-	-	-
4	3320	Adkomstvei Mølleåsen 1-3. Sikringstiltak	950	-	-	-	-	-	-	-
4	3150	Reguleringsplan nytt boligfelt	-	-	400	-	-	-	-	-
4	3450	Tak høydebassenget	500	-	-	-	-	-	-	-
4	3320	Mølla- rassikring tak- snøfangere	-	-	-	350	-	-	-	-
4	3351	Sentrumsbygg	14 000	20 000	-	-	-	-2 000	-	-
	Sum	Tilsvarende linje 1+2+3+4 i oversikt §5-5	26 850	32 750	5 300	5 000	-	-2 000	-	-

Drift

§5-4 Bevilgningsoversikt drift	Årsegnskap 2024	Budsjett 2025	Øk.plan 26	Øk.plan 27	Øk.plan 28	Øk.plan 29
Generelldriftnntekter						
1 Rammetilskudd	-98 247	-114 759	-118 286	-118 339	-118 369	-118 369
2 Inntekts- og formuesskatt	-80 973	-88 237	-86 511	-86 511	-86 511	-86 511
3 Eiendomsskatt	-10 346	-10 733	-10 842	-11 152	-11 263	-11 576
4 Andre generelle driftsinntekter	-11 576	-11 156	-7 969	-4 920	-2 702	-1 844
5 Sum generelle driftsinntekter	-201 142	-224 885	-223 608	-220 922	-218 845	-218 300
Netto driftsutgifter						
6 Sum bevilgninger drift, netto	200 699	213 342	213 495	210 666	209 636	208 016
7 Avskrivninger	11 966	10 978	10 978	10 978	10 978	10 978
8 Sum netto driftsutgifter	212 665	224 320	224 473	221 644	220 614	218 994
9 Brutto driftsresultat	11 523	-565	865	722	1 769	694
Finansinntekter/Finansutgifter						
10 Renteinntekter	-4 952	-4 668	-4 878	-4 040	-3 447	-3 395
11 Utbytter	0	0	0	0	0	0
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
13 Renteutgifter	6 743	7 829	6 724	6 389	6 195	6 191
14 Avdrag på lån	6 148	6 000	6 400	6 600	6 800	6 800
15 Netto finansutgifter	7 939	9 161	8 246	8 949	9 548	9 596
16 Motpost avskrivninger	-11 966	-10 978	-10 978	-10 978	-10 978	-10 978
17 Netto driftsresultat	7 496	-2 382	-1 867	-1 307	339	-688
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:						
18 Overføring til investering	0	2 760	4 020	1 120	1 440	1 120
19 Avsetninger til bundne driftsfond	1 698	0	0	0	0	0
20 Bruk av bundne driftsfond	-869	-368	0	0	0	0
21 Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0		0	0
22 Bruk av disposisjonsfond	-8 325	-10	-2 153	187	-1 779	-432
23a Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
23 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-7 496	2 382	1 867	1 307	-339	688
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

§5-4 Bevilgningsoversikt drift, del 2	Årsegnskap 2024	Budsjett 2025	Øk.plan 26	Øk.plan 27	Øk.plan 28	Øk.plan 29
6 Sum bevilgninger drift, netto	200 699	213 342	213 495	210 666	209 636	208 016
Administrasjon (10+11+12+14)	17 884	27 292	24 812	23 862	22 932	21 862
Oppvekst (2*)	88 822	90 628	92 093	91 014	90 464	89 514
Helse (3*)	70 212	71 667	73 672	73 372	73 572	74 522
Samfunn (4*)	21 760	26 181	25 344	24 844	25 094	24 544
Politikk og næring (60+13)	3 666	6 520	6 520	6 520	6 520	6 520
NAV (15)	3 922	5 939	5 939	5 939	5 939	5 939
Økonomi (80)	- 5 569	- 14 885	- 14 885	- 14 885	- 14 885	- 14 885
TOTALT	200 699	213 342	213 495	210 666	209 636	208 016

§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift	Årsegnskap 2024	Budsjett 2025	Øk.plan 26	Øk.plan 27	Øk.plan 28	Øk.plan 29
1 Rammetilskudd	-98 247	-114 759	-118 286	-118 339	-118 369	-118 369
2 Inntekts- og formuesskatt	-80 973	-88 237	-86 511	-86 511	-86 511	-86 511
3 Eiendomsskatt	-10 346	-10 733	-10 842	-11 152	-11 263	-11 576
4 Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-11 576	-11 156	-7 969	-4 920	-2 702	-1 844
6 Overføringer og tilskudd fra andre	-28 865	-16 829	-16 829	-16 829	-16 829	-16 829
7 Brukerbetalinger	-8 635	-7 066	-7 566	-7 966	-8 066	-8 066
8 Salgs- og leieinntekter	-15 557	-16 060	-16 060	-16 060	-16 060	-16 060
9 Sum driftsinntekter	-254 198	-264 839	-264 062	-261 776	-259 799	-259 254
10 Lønnsutgifter	137 563	139 260	0	0	0	0
11 Sosiale utgifter	37 878	32 517	0	0	0	0
12 Kjøp av varer og tjenester	62 291	64 716	0	0	0	0
13 Overføring og tilskudd til andre	16 023	16 803	0	0	0	0
14 Avskrivninger	11 966	10 978	10 978	10 978	10 978	10 978
15 Sum driftsutgifter	265 721	264 274	264 927	262 498	261 568	259 948
16 Brutto driftsresultat	11 523	-565	865	722	1 769	694
17 Renteinntekter	-4 952	-4 668	-4 878	-4 040	-3 447	-3 395
18 Utbytter	0	0	0	0	0	0
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
20 Renteutgifter	6 743	7 829	6 724	6 389	6 195	6 191
21 Avdrag på lån	6 148	6 000	6 400	6 600	6 800	6 800
22 Netto finansutgifter	7 939	9 161	8 246	8 949	9 548	9 596
23 Motpost avskrivninger	-11 966	-10 978	-10 978	-10 978	-10 978	-10 978
24 Netto driftsresultat	7 496	-2 382	-1 867	-1 307	339	-688
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:						
25 Overføring til investering	0	2 760	4 020	1 120	1 440	1 120
26 Avsetninger bundne driftsfond	1 698	0				
27 Bruk av bundne driftsfond	-869	-368				
28 Avsetninger til disposisjonsfond	0	0		187		
29 Bruk av disposisjonsfond	-8 325	-10	-2 153		-1 779	-432
30a Bruk tidl. års regnsk. mindreforbruk						
30 Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-7 496	2 382	1 867	1 307	-339	688
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Driftstiltak			Utgifter				Inntekter			
Ansvar	Funksjon		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
11	xxxx	Nettverksorganisering av stabsfunksjoner	-	-	-100	-100	-	-	-	-
11	1209	Leie av Microsoftlisenser	-	120	120	120	-	-	-	-
15	2760	Kvalifiseringsprogrammet	-250	-250	-250	-250	-	-	-	-
60	1000	Reduksjon ordfører 10 %	-100	-100	-	-	-	-	-	-
60	1003	Valg	-130	-	-130	-	-	-	-	-
80	8001	Kontorjustering eiendomsskatt	-	-200	-	-200	-	-	-	-
80	1730	Inntektsføring fra premiefond	-2 000	-3 000	-4 000	-5 000	-	-	-	-
21	2020	53 % fagarb. til spesialtiltak for enkeltbarn, helårsvirkning	-180	-180	-180	-180	-	-	-	-
24	2020	Reduksjon et valgfag SUS 10 % pedagog	-35	-100	-100	-100	-	-	-	-
21	2020	Reduksjon 20 % pedagog - utover normen	-167	-167	-167	-167	-	-	-	-
26	2010	50 % pedagog - økt barnetall	520	520	520	520	-	-	-	-
27	2552	Institusjonsplassering	1 900	1 900	1 350	400	-	-	-	-
20	2130	VO	-573	-1 375	-1 375	-1 375	-	-	-	-
26	2013	Morsmålsassistent Sagaenga	-	-212	-212	-212	-	-	-	-
30	xxxx	Etablere akutt plass ØHD i kommunen	-200	-200	-200	-200	-	-	-	-
34	2320	Helsestasjon for ungdom	-	-300	-300	-300	-	-	-	-
32	2730	VTA plass	100	100	100	100	-	-	-	-
34	2420	Psyriske helsearbeider barn og unge	300	300	500	600	-	-	-	-
30	2580	Nye stillinger innenfor hjemmebaserte tjenester.	-	-	-	850	-	-	-	-
30	2530	Økte utgifter IT lisenser til nytt EPJ system	100	100	100	100	-	-	-	-
30	2530	Administrativ funksjon pleie	525	525	525	525	-	-	-	-
30	2530	Gjestepasienter	1 180	1 180	1 180	1 180	-	-	-	-
41	3320	Asfaltering	400	-	400	-	-	-	-	-
45	1300	Maling kommunehuset	-300	-300	-300	-300	-	-	-	-
44	3500	PLS catobekk	100	-	-	-	-100	-	-	-
44	3500	Skraper mellomsedimentering	-	200	-	-	-	-200	-	-
41	3320	Steinbru- Sentrumsveien	-387	-387	-387	-387	-	-	-	-
44	3500	Gulv renseanlegget	-150	-150	-150	-150	-	-	-	-
44	xxxx	Økt inntekter selvkost	-	-	-	-	-400	-700	-1 000	-1 000
45	2652	Maling utvendig Slemdalsveien 9	-	200	-	-	-	-	-	-
45	2652	Maling utvendig Rødveien 3a og b	-	-	200	-	-	-	-	-
45	2653	Male omsorgsboliger utvendig	-	-	-	200	-	-	-	-
45	2652	Mølleåsen beising	-	-	150	-	-	-	-	-
		SUM	653	-1 776	-2 706	-4 326	-500	-900	-1 000	-1 000

*Netto driftsresultat*¹⁹

	Regn24	Bud25	Øk.plan 26	Øk.plan 27	Øk.plan 28	Øk.plan 29
Netto driftsresultat	-2,9 %	0,9 %	0,7 %	0,5 %	-0,1 %	0,3 %

*Dekningsgrad for kommunaltekniske tjenester*²⁰

	Regn24	Bud25	Øk.plan 26	Øk.plan 27	Øk.plan 28	Øk.plan 29
Vann	100	100	100	100	100	100
Kloakk (avløp)	100	100	100	100	100	100
Renovasjon	100	100	100	100	100	100
Feiing (brann)	100	100	100	100	100	100

Renteutgifter og gjeldsavdrag

Tall i 1000 kroner	Regn24	Bud25	Øk.plan 26	Øk.plan 27	Øk.plan 28	Øk.plan 29
Netto renteutgifter	1 791	3 161	1 846	2 349	2 748	2 796
Netto gjeldsavdrag	6 148	6 000	6 400	6 600	6 800	6 800
Sum renteutgifter og gjeldsavdrag	7 939	9 161	8 246	8 949	9 548	9 596

§ 5-7 Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

Gjeld	Regn24	Bud25	Øk.plan 26	Øk.plan 27	Øk.plan 28	Øk.plan 29
Langsiktig gjeld (inkl. pensjon)	475 993	481 236	476 993	481 093	472 193	472 193
Lån	153 412	158 655	159 655	164 755	160 955	157 155
Herav sertifikatlån	64 180	64 180	64 180	64 180	64 180	64 180

Garantiansvar	Opprinnelig lånebeløp	Regn24	Bud25	Øk.plan 26	Øk.plan 27	Øk.plan 28	Øk.plan 29	Utløpsdato
RiG, Selskapsavtalen, Tomt og bygg	26 000	408	397	387	377	366	356	09.03.2064
RiG, Selskapsavtalen, Ombygg adm.bygg	6 350	34	30	27	24	20	17	19.10.2027
RiG, Selskapsavtalen, Maskiner	8 700	122	114	106	98	90	82	09.10.2031
RiG, Selskapsavtalen, Prosj. ny gjenvinningsstasjon	2 400	38	32	26	20	14	8	09.10.2036
RiG, Selskapsavtalen, Elektronisk adressebrikke	7 300	83	75	67	59	51	43	09.10.2028
RiG, Selskapsavtalen, Pasadalen	40 048	541	526	511	496	481	466	18.10.2032
RiG, Selskapsavtalen, Glass og metall	27 000	102	92	82	72	62	52	01.04.2026
RiG, Selskapsavtalen, Hytterenovasjon	10 500	128	120	112	104	96	88	03.04.2034
Garanti gitt til Siljan menighetsråd, kirke	194	25	24	23	21	20	19	26.09.2026
Garanti gitt til Siljan menighetsråd, varmeanlegg	300	105	98	90	83	75	68	19.12.2031
Garanti gitt til Siljan menighetsråd, sprinkleranlegg	1 475	670	599	529	458	388	317	07.07.2034
Sum garantiansvar		2 256	2 108	1 960	1 812	1 664	1 516	

Arbeidskapital og fond

Arbeidskapital	Regn24	Bud25	Øk.plan 26	Øk.plan 27	Øk.plan 28	Øk.plan 29
Arbeidskapital	84 447	74 049	55 836	41 263	37 524	35 372
Arbeidskapital i % av brutto driftsinntekter	33,2 %	28,0 %	21,1 %	15,8 %	14,4 %	13,6 %
Fond						
Fond. Utgående balanse.	67 826	57 428	39 215	24 642	20 902	18 751
Herav disposisjonsfond	24 779	22 009	15 836	14 903	11 683	10 131

¹⁹ Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter ex renter.²⁰ Dekningsgraden er korrigert for bruk eller avsetning til bundne driftsfond.

Avslutning

Økonomiplanen gir prioriteringer i kommende fireårsperiode, og planen er bindende for kommunens økonomiforvaltning iht. kommunelovens § 44. Planen oppfyller de formelle krav til driftsbalanse. Disposisjonsfond vil ved utgangen av planperioden estimeres til å være 10,5 millioner kroner og ubundne investeringsfond estimeres til å være 1,8 millioner kroner. Netto verdi ved salg av tomter i prosjekt Heiveien III føres på ubundne investeringsfond. Når prosjektet avsluttes vil det gjøres en avregning mot avdrag lån siden prosjektet er selvfinansierende. I praksis vil dermed ikke hele fondsbeløpet være disponibelt. Alternativt dekkes beløpet via de ordinære lånevdragene på prosjektet.

Det budsjetteres med bruk av ubundne investeringsfond, eller Skagerak fondet som det kalles, til prosjektet for sentrumsbygg. Dette tilsvarer 24 millioner kroner. Flere andre investeringsprosjekter er derfor finansiert ved bruk av disposisjonsfond.

Disposisjonsfondet tilsvarer 4,6 % av driftsinntektene ved periodens slutt. Disposisjonsfondet anbefales å ligge mellom 5 – 10 % av driftsinntektene for at kommunen skal ha en moderat til god økonomisk handlefrihet. Det er budsjettert med bruk av disposisjonsfond i planperioden på til sammen 12,1 millioner kroner, og det vil etter all erfaring belastes noe på disposisjonsfond gjennom planperioden som ikke er kjent per dags dato. Det er nødvendig å ha midler tilgjengelig på ubundne fond for å kunne håndtere uforutsette utgifter gjennom planperioden. Det er ikke bærekraftig bruk av disposisjonsfond gjennom perioden og kommunen vil ha en lavere grad av handlefrihet og økonomisk trygghet som følge av dette.

Netto driftsresultat varierer gjennom planperioden, og anbefalt nivå på 1,75 % netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter er ikke nådd. På tross av økt rammeoverføring er det fortsatt nødvendig med en effektiv tjenesteproduksjon og arbeid for å påvirke inntektssiden for å gi gode tjenester og riktige nivå på tjenestene til Siljans befolkning. Siljan kommune må fortsatt ha fokus på å organisere og drive kommunen nøkternt for å sikre bærekraft over tid.